UiO : Universitetet i Oslo

Høring av utkast til Stillingsplan 2022–2026

Besvarelse: 15238228

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Karl-Gunnar Anders Johansson

Hva er din e-postadresse?

karlgj@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

Forskningsgruppen i norrønt och keltisk har under de senaste 15 åren etablerat sig som en viktig miljö vid ILN, men också i ett internationellt sammanhang. Här har gruppen i dag ett stort nätverk och deltar i den internationella debatten. De doktorander som knutits till miljön som individuella stipendiater eller till externt finansierade projekt har därmed inviterats till ett levande samarbete med forskare från hela världen. Den utveckling som skett vid miljön sedan mitten på 2000-talet har målmedvetet drivits på för att med hög ambitionsnivå placera UiO och ILN på den internationella forskningskartan, och det med stor framgång. Forskargruppens två masterprogram har även de ingått i denna satsning vilket framkommer tydligt om man ser hur studenter med MA från något av de två programmen i stor omfattning har lyckats erövra PhD-stipendier vid universitet i Europa och USA/Canada. Viktiga utgångspunkter för den lyckade satsningen på att modernisera norrønt både som undervisnings- och forskningsämne har varit dels att de norrøna studierna nödvändigt måste vara en del av en tvärvetenskaplig kontext, dels att ämnet inte längre ses som ett nationellt anliggande. Norsk medeltidskultur kan inte längre ses separat utan måste ses i det regionala sammanhanget med den betydligt mer omfattande isländska textvärlden. Synen på en nationell skriftkultur som skiljer mellan isländska och norska texter och skrivare är i dag helt förlegad; denna insikt har fullt ut slagit igenom i forskningen också bland dem som fokuserar på det vi upplever som rent “isländska” texter, t.ex. islänningasagorna. Ett exempel kan vara Konungs skuggsjá som anses vara ett norskt verk från 1200-talets andra hälft, men vars tradering i handskrifter från 1300- och 1400-talet helt skett vid isländska skriptorier. En annan hållning som ser den norska skriftkulturen under perioden 1100–1350 som ett isolerat fenomen har för länge sedan ersatts av insikten att större delen av den bevarade litteratur som anses ha tillkommit i Norge är översättningslitteratur från latin, franska och tyska. Det blir därmed mindre relevant att studera en särnorsk kultur utan att relatera den till den europeiska skriftkulturen i perioden. Och det är just med dessa insikter som miljön har etablerat sig med sådan framgång i form av disputerade, publikationer, extern finansiering och inte minst deltagande i den internationella forskningssamtalen. Det är därför inte helt i linje med det framgångsrika arbete som lagts ner på att utveckla och förnya norrøn forskning och undervisning under de senaste 15 åren, att en ny stilling i norrønt vid ILN utifrån beskrivningen i stillingsplanen tycks gå i en riktning bort från denna strategi. Med en insnävning av forskningsfältet till en specialisering på norsk skriftkultur framstår en bild av att ILN vill återföra norrøn undervisning och forskning till en nationell tradition som för länge sedan spelat ut sin roll. Härmed markerar man

också att forskare med hög kvalificering inom ämnet men med en mer aktuell forsknings- och undervisningsprofil inte känner sig uppmanade att söka en utlyst stilling. Vi riskerar därmed att få en betydligt avgränsad sökarskara och vi kan gå miste om många högt kvalificerade sökare. Och detta skulle alltså dessutom vara en utveckling stick i stäv mot den strategi som gjort norrønt så framgångsrikt! Det är givetvis viktigt att norrønt bidrar till att upprätthålla kunskapen om den norska medeltidskulturen. Och det kan knappast hävdas att miljön inte har medverkat till detta, med tanke på att det sedan 2010 utkommit fyra artikelsamlingar med redaktion vid ILN och med fokus på det norska textmaterialet. Dessutom har en god handfull doktorsavhandlngar under de senaste tio åren arbetat med helt eller delvis norskt material. Miljön har dessutom lämnat in tre ansökningar till NFR om projekt med fokus på norskt material. Två av dessa, som tyvärr inte gav utdelning, handlade om mellomnorskt språk och den tredje var en infrastruktursatsning i samarbete med UiB som digitaliserade i princip allt litterärt material med anknytning till Norge och en stor del norska laghandskrifter (Menotec). Därmed har forskergruppen i norrøn filologi också bidragit till utvecklingen av digital humaniora vid instituttet men också i ett norskt perspektiv. Men all denna aktivitet har skett med utgångspunkt i den viktiga insikten att det norsk-isländska materialet ingår i en och samma skriftkultur, den norrøna, och i ett tätt samspel med den kontinentala skriftkulturen. Samarbete med undervisnings- och forskningsmiljön i nordiska språk är viktig och det är naturligt att vi samordnar t.ex. vår undervisning så att studenter med språklig inriktning inom norrønt naturligt också söker sig till kurser inom nordiska språk. Men denna kontakt är redan på plats och alla i den norrøna miljön kan redan bidra till detta. Det finns i nuläget så vitt jag kan se inget som talar för att en ny stilling i norrønt med norsk inriktning skulle leda till bättre utväxling mellan de båda miljöerna. Snarare måste det ju trots allt vara en gemensam linje inom båda grupperna att vi skall samarbeta och ge våra studenter den bästa möjliga utbildningen med den inriktning de har valt. Och här kan vi alla arbeta för att förbättra strukturerna så att samarbetet fungerar till studenternas bästa. Det är också viktigt att norrønt bidrar till norsk videregående skola och att vi är aktiva i förhållande till skolans förmedling av norrøn medeltid. Också detta har vi en god tradition för vid ILN och den har absolut inte försvagats i samma takt som norrønt förvisats alltmer i bakgrunden i samma skola. Det är inte alls ovanligt att masterstudenter från vår utbildning i dag arbetar som lärare i videregående skola och det finns i nuläget inget som ser ut att förändra denna situation. Utöver videregående skola har norrøn en viktig del i att utbilda kompetent personal till Arkivverket, till lokala arkiv, Riksantikvarieämbetet och museer. Denna uppgift har vi utvecklat under de senaste 10–15 åren så att vi i dag möter tidigare studenter i arkiv och museer över hela landet. Och det finns ingen anledning att tro att vi inte även fortsättingsvis kan leva upp till denna del av att bevara och sprida kunskap om norsk och nordisk medeltid. Det är uppmuntrande att ledelsen har noterat sig behovet för en ny seniorstilling i norrønt under de närmaste fem åren för att kunna utveckla vidare den framgång som miljön har haft. Men det är också, utifrån ovanstående kommentarer, förvånande att beskrivningen dels visar så låg ambitionsnivå för ett ämne som utvecklats starkt under de senaste 15 åren, dels att den förslagna avgränsningen av en ny seniorstilling närmast ser ut att vilja återgå till ämnets nationella och marginaliserade placering. Om vi skall leva upp till UiO:s liksom ILN:s strategidokument som poängterar att vi alla skall sträva efter att lyfta vårt universitet ut på en internationell forskningsarena krävs det mer än så här. Ambitionsnivån både på undervisnings- och

forskningsdelen måste lyftas betydligt och vi bör vidmakthålla och vidareutveckla det internationella och tvärvetenskapliga samarbete som vi byggt upp med stora insatser. Mitt förslag blir därför att en ny seniorstilling skall placeras så att vi kan få starka sökare från ett internationellt fält av forskare som bidrar till den forskningsdiskussion som alla friska universitetsämnen måste ha. Vi behöver främst stärka vår kompetens på det litteraturvetenskapliga fältet där vi fortfarande har en klar förbättringspotential, men det är viktigt att inte avgränsa detta alltför snävt eftersom vi därmed kan riskera att utestänga eller avskräcka starka kandidater. Det är också viktigt att poängtera att miljön i nuläget är på väg in i en tid när många av seniorerna har friköp inom egna externfinansierade projekt. Vi kommer därmed att få behov för vikarier under de närmaste åren. Det kunde därför finnas goda skäl att lägga en utlysning tidigt i femårsperioden snarare än ganska sent, vilket kan tyckas vara fallet när stillingen placerats som nummer 7 i rangordningen. Det borde vara en god lösning både för miljön och för instituttet att omgående börja planera för en utlysning så att stillingen kunde tillsättas så snart som möjligt.

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15376595

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Marja Etelämäki

Hva er din e-postadresse?

marjaie@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

Kommentar til utkast til stillingsplanen 2022-2026 på vegne av forskningsgruppen «Samtalenalyse og interaksjonell lingvistikk» Først vil vi kommentere at det er flott at det er en stilling i samtaleanalyse (selv om stillingen er veldig ned i prioriteringslisten). Vi ønsker likevel at stillingsteksten for stilling 9 blir omformulert på følgende måte (begrunnelser for omformuleringen finnes under stillingsteksten): «Stilling 9 (Retorikk og språklig kommunikasjon) En førsteamanuensis i retorikk og språklig kommunikasjon med undervisnings- og forskningskompetanse i samtaleanalyse med vekt på anvendt samtaleanalyse (f.eks. digital, flerspråklig eller institusjonell interaksjon). Samtaleanalyse er en tilnærming til språk og kommunikasjon som favner om de fleste av instituttets fagområder, som retorikk og språklig kommunikasjon, norsk som andrespråk og nordisk språkvitenskap, lingvistikk og flerspråklighet, i tillegg til lektorprogrammet. Innen dette feltet er det frambrakt et betydelig antall master- og doktoravhandlinger de siste årene, og det er behov for undervisnings- og veiledningskapasitet på dette området. En stilling i samtaleanalyse med vekt på anvendt samtaleanalyse tilfører dermed en nødvendig kompetanse til å opprettholde og utvikle det allerede etablerte forskningsmiljøet ved ILN. Den vil også bidra til å styrke forskningsinfrastruktur, der arbeidet med å bygge opp en databank over norske hverdagssamtaler så vidt er kommet i gang. Denne vil være sentral i utvikling av undervisning og forskning i norsk interaksjon. En førsteamanuensisstilling i samtaleanalyse med vekt på anvendt samtaleanalyse vil komplementere den eksisterende kompetansen i samtaleanalyse på en måte som styrker forsknings- og undervisningsmiljøet. Den kunne bidra til økt samarbeid på tvers i både undervisning og forskning, og peke ut en strategisk retning for forskning og undervisning. Den som tilsettes, må kunne undervise i flere studieretninger i instituttet (f.eks. nordisk språk, lingvistikk, flerspråklighet, klart språk).» BEGRUNNELSE TIL DETTE OMFORMULERINGSFORSLAGET: - Det er et behov for solid metodisk kunnskap i samtaleanalyse og muntlig språk ved instituttet. En stilling i samtaleanalyse med vekt på anvendt samtaleanalyse vil fylle dette behovet med å komplementere den nåværende kompetansen (som nå ligger på skuldre av bare én person). Hvis stillingen blir definert på forhånd som en stilling i digital kommunikasjon, så splitter det fagfeltet istedenfor å støtte og forsterke det. - Å slå fast et veldig begrenset forsknings- og undervisningsområde (som digital samtaleanalyse) vil begrense utviklingsmuligheter i framtiden. Det er viktigst at den nyansatte har en sterk metodisk og teoretisk bakgrunn, og på grunn av den har innsikt i retningen som forskning og undervisning bør ta i framtiden. - Det finnes trolig ikke kandidater med sterk samtaleanalytisk bakgrunn med vekt på digital samtalanalyse og kunnskap i norsk som kunne søke stillingen. Istedenfor finnes det flere dyktige norske samtaleanalytiker som har erfaring i å utforske samtaler i

flere ulike institusjonelle kontekster samt flerspråklige interaksjoner. - En kommentar til kravet om å kunne undervise i andre studieretninger: samtaleanalyse (RETKOM2202/4122, RETKOM4112, eventuelt også andre samtaleanalyseemner) bør også bli inkludert i anbefalte støtteemner i andre studieretninger, siden den er en relevant metode.

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15387766

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Kristen May Mills

Hva er din e-postadresse?

krismill@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

The stipulation that the førsteamanuensis position in norrøn filologi should prioritize 'undervisnings- og forskningskompetanse om norsk kildemateriale' is too narrow, especially since this position is partially intended to fill the teaching and research gap that will be left by Jon Gunnar Jørgensen's approaching retirement, which will deplete Norrkelt's ability to offer courses in a wide range of medieval Icelandic subjects. Among the great strengths of the Norrkelt research group at ILN are its wide appeal to students and scholars both inside and outside of Norway, its international collaborations, and its strong network, particularly with scholars working in the various fields of Old Norse at universities abroad. Limiting the scope of the position to prioritize an area that is already well-covered by Karl G. Johansson misses an opportunity to enrich and broaden the research and teaching scope of Norrkelt at ILN. It is preferable to have a more open call, one that will allow us to attract a wide range of top applicants working in the field of Old Norse (broadly construed), than to sharply delimit ourselves in this manner at the outset.

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15384817

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Kjell Lars Berge

Hva er din e-postadresse?

kjellbe@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

HØRINGSUTTALELSE OM UTKAST TIL STILLINGSPLAN FOR ILN, 2021 FAGMILJØET I RETORIKK OG SPRÅKLIG KOMMUNIKASJON Vår høringsuttalelse består av to deler, «Bakgrunn» (side 1-3) og «Forslag til justeringer i stillingsplanen» (side 3- 5). Under «Forslag til justeringer i stillingsplanen» gis det tydelige faglige begrunnelser for våre forslag. Vi viser også til veldokumenterte undervisnings- og veiledningsbehov, og til nasjonale forpliktelser som RETKOM-miljøet forvalter ned Institutt for lingvistiske og nordiske studier ved Universitetet i Oslo. Uttalelsen er signert av Kjell Lars Berge, Johan Tønnesson og Eirik Vatnøy på vegne av fagmiljøet Retorikk og språklig kommunikasjon (RETKOM). De øvrige medlemmene av gruppen er Marja Etelämäki og Elise Kleivane (fritatt undervisningsplikt som undervisningsleder). Bakgrunn GENERELLE MERKNADER Ledelsens utkast bygger i liten grad på de behov for framtidige stillinger som vi presenterte i tidligere innspill både muntlig i møter med ledelsen og skriftlig. Vi mener det er grunnlag for en reell styrking av og utvidelse av stillingsporteføljen til fagmiljøet i Retorikk og språklig kommunikasjon. Som eneste fagmiljø i Norge tilbyr vi masterstudier i retorikk og språklig kommunikasjon og klarspråk. Fagmiljøet er helt sentralt i arbeidet med å etablere retorikk og tekstforskning i det nye nasjonale fagrådet for retorikk. Skal studietilbudet i retorikk og språklig kommunikasjon opprettholdes og videreutvikles, bør fagmiljøet styrkes med flere stillinger enn det som er antallet per august 2021. Vi håper og tror at ILNs styre og ledelse i den videre prosessen vil legge vekt på uttalte og dokumenterte behov fra vårt fagmiljø. OM FAGMILJØET RETKOM: RETKOM samler flere forskjellige fagtradisjoner som vil falle under kategorien «kommunikasjon» ved beskrivelsen av instituttets områder som «språk, litteratur og kommunikasjon». De mest sentrale av disse er tekstvitenskap (herunder teoretisk innflytelse fra tekstlingvistikk, systemisk funksjonell lingvistikk, semiotikk, pragmatikk, diskursanalyse m.m.), moderne retorikk, skriftkyndighet (literacy) og samtaleanalyse (CA). I tillegg har RETKOM-miljøet vært sentralt i etableringen av norsk sakprosaforskning og i den faglige siden av det nasjonale klarspråksarbeidet. Teoretisk støtter disse satsningene seg tungt på tekstvitenskap og retorikk. Dermed dekker RETKOM et bredt faglig område. Det er til dels store forskjeller mellom samtaleanalyse/CA på den ene siden og retorikk og tekstvitenskap på den annen. Felles for RETKOMs fagdisipliner er at de alle er orientert mot situerte ytringer og legger vekt på kontekstuell realisering, men utover dette er det store teoretiske og metodiske forskjeller mellom retorikk og tekstvitenskap og samtaleanalyse/CA. Dette faglige spennet har klare fordeler, men det skaper også organisatoriske utfordringer for et lite fagmiljø. Få personer besitter forsknings- og undervisningskompetanse i både tekstvitenskap og samtaleanalyse, eller i retorikk og samtaleanalyse. Per i dag har RETKOM to

seniorforskere (Berge og Tønnesson) som har svært høy undervisningskompetanse innen både innen tekstvitenskap og retorikk. Men heller ikke denne fagkombinasjonen er det gitt at nyrekrutteringer innehar. BEHOVET FOR NYE TILSETTINGER I RETKOM RETKOM består i dag av fem fast ansatte: Kjell Lars Berge (professor i tekstvitenskap), Johan Tønnesson (professor i sakprosa), Marja Etelämäki (førsteamanuensis i samtaleanalyse), Eirik Vatnøy (førsteamanuensis i retorikk) og Elise Kleivane (50% førsteamanuensis i skriftkyndighet). Frem til 2021 var også Jan Svennevig (professor i nordisk språkvitenskap) ansatt i gruppen. Denne stillingen er per i dag ikke erstattet. Som utkastet til stillingsplan indikerer, har RETKOM i dag et stort antall studenter og omfattende store undervisnings- og veiledningsforpliktelser. Mange RETKOM-emner på BA-nivå er i dag svært populære. De tiltrekker seg et stort antall studenter fra både lektorprogrammet og andre fakulteter. Samtidig er det behov for flere emner på BA-nivå for å møte studentenes ønsker og behov. Eksempelvis har sentrale fagområder som retorikk og sakprosa i dag kun ett spesialiseringsemne på BA-nivå. Dagens undervisningstilbud på BA er ikke tilstrekkelig for å imøtekomme læreplanens satsing på retoriske perspektiver som argumentasjon, medborgerskap eller multimodal retorikk. Det tilbys per i dag heller ingen BA-emner i tekstvitenskap. Masterprogrammet RETKOM er svært populært, med omtrent 70 søkere på 10 studieplasser høstsemesteret 2021. I tillegg er RETKOM en populær spesialisering blant masterstudenter på lektorprogrammet (kun overgått av nordisk litteratur). Dette gjør at det er stort undervisnings- og veiledningsbehov innen retorikk på MA-nivå. Ettersom RETKOM rommer flere faglige spesialiseringer, er mengden veiledning på MA-nivå ujevnt fordelt, siden flest studenter velger spesialisering innen retorikk, tekstvitenskap eller sakprosa. I dag har de ansatte i RETKOM med slik kompetanse tidvis mye overtid i undervisningsregnskapet. Veiledning av MA-oppgaver er også noe det er ekstra utfordrende å erstatte med vikarer i tilfelle frikjøp o.l. I tillegg har RETKOM det faglige oppsynet med det nylig opprettede BA-programmet i Klarspråk. Programmet tar opp 28-studenter i året, og søkertall og resultater tyder på at programmet har et klart vekstpotensial i fremtiden. Situasjonen for RETKOM på undervisningssiden er i dag altså ganske presset. Flere av gruppens ansatte har en tidvis svært store undervisnings- og veiledningsforpliktelser. Gruppen må hele tiden bruke vikarer. Som et forholdsvis lite fagmiljø er undervisningstilbudet også skjørt. To av de ansatte går av med pensjon ila av de neste syv årene, kanskje tidligere, dersom de ikke blir i stillingen til fylte 70 år. Utkastet til stillingsplan har tre stillinger tiltenkt RETKOM (2, 5 og 9). Stilling 2 og 5 må betraktes som absolutt nødvendige erstattere for dagens ansatte. De vil ikke innebære noen utvidelse eller styrking av miljøet over tid. Stilling 9 må også anses som en erstatning for stillingen til Svennevig. Planen legger da opp til at denne stillingen ikke skal fylles igjen før etter flere år. Heller ikke dette representerer altså noen reell styrking av RETKOMs undervisningsressurser. ILNs POSISJON INNENFOR RETKOMs FAGKRETS: Gjennom fagmiljøet RETKOM forvalter ILN flere viktige nasjonale fagområder. Disse er det svært viktig å opprettholde i fremtiden. Stillingsplanen bør justeres for å være et virkemiddel i dette arbeidet. De mest sentrale forskningsområdene som ILN har en særlig posisjon i, er: (i) Den nasjonale satsingen på klarspråk. Feltet har stor samfunnsrelevans og samfunnsmessig interesse. Det er klart innenfor ILNs faglige områder. ILN har på kort tid etablert et forskningsmiljø og et utdanningsløp innen klarspråk. Sterke relasjoner er etablert med andre fakulteter og relevante grener av forvaltningen. Programmet er en suksess på

alle måter og kunne ikke oppnådd høyere vurdering fra studentene. Klarspråk er fremdeles et forholdsvis nytt forsknings- og undervisningsfelt i Norge. En forvaltning av fagområdet er følgelig relativt personavhengig. Programmet ledes i dag av Johan Tønnesson, som om kort tid når pensjonsalder. Samtidig er det absolutt nødvendig å styrke den tekstvitenskapelige kompetansen i RETKOM for å sikre at klarspråksatsingen også omfatter en tydelig forskningssatsing. Dette er nødvendig for å sikre klarspråksatsingens samfunnsnytte og for å sikre forskningsnær undervisning. (ii) Den nasjonale satsingen på retorikkforsking og retorikk i skolen og i samfunnet. RETKOM-miljøet har vært pådrivere for å etablere eget nasjonalt fagorgan for retorikk i 2021. Dette ble som kjent opprettet i år og gir store muligheter, og opprettelsen forplikter fagmiljøet til videre satsing. ILN er i dag det eneste instituttet i landet som tilbyr en grad i retorikk på masternivå. RETKOM initierer også i 2021/22 etableringen av en nasjonal forskerskole i retorikk i samarbeid med UiB og USN i samsvar med ønsker å regjeringens humanioramelding. ILNs retorikkemner har vokst jevnt over tid, noe som må ses i sammenheng med rollen retorikk har fått i norskundervisningen på vgs. Dette er ytterligere styrket med den nye læreplanen, som fremhever demokratisk medborgerskap som tverrfaglig tema. Det er direkte influert av temaområdet retorisk medborgerskap, som blant annet RETKOM-miljøet har vært sentralt i utviklingen av. Samtidig er RETKOM vel situert for større forskningsprosjekter innen retorikk. Vi har en aktiv forskningsgruppe som samler fagmiljøet på tvers av institutter og universiteter (inkl. OsloMet og UiB). Retorikk er også blant de fagområdene ved ILN som er mest relevant for universitets nye satsing UiO:Demokrati og for de delene av HF-strategien som angår demokratisk kultur og medborgerskap. (iii) Forskning på samtidig og historisk sakprosa. Sakprosaforskningen har fått stadig sterkere samfunnsrelevans, noe som understrekes av økt fokus på sakprosa i skolen og økt politisk og offentlig oppmerksomhet rundt ytringskultur og ytringsklima (eks. den pågående Ytringsfrihetskommisjonen). ILN har i dag én av tre professorer i sakprosa i Norge. De to andre professoratene (Bergen og Trondheim) vil høyst sannsynlig forbli orientert mot hhv. mediesektoren og arbeidsliv og høyere utdanning. ILNs sakprosaforskning bør derfor ha særlig søkelys på sakprosa i skolen og i det offentlige ordskifte. Et slikt vidt perspektiv på sakprosa, som en betydelig del av den norske tekst- og ytringskulturen, gjør ILNs sakprosaforskning særlig relevant for den overordnede strategien for HF og UiO-satsinger som UiO: Demokrati og Oslo Science City. Forslag til justeringer i stillingsplanen Vedrørende stilling 2: Stillingen er nå foreslått som «førsteamanuensis i retorikk og språklig kommunikasjon, med forsknings- og undervisningskompetanse i tekstvitenskap, særlig praktisk retorikk». RETKOM vurderer det slik at dette er en meget uvanlig fagkombinasjon som det vil være tilnærmet umulig å finne kvalifiserte søkere til. Tekstvitenskap og praktisk retorikk er i det hele tatt svært ulike fagfelt og krever svært forskjellig kompetanse. Om forslaget innebærer en fjerning av den nåværende 2er-stillingen i praktisk retorikk, vil det i praksis bare innebære at denne kompetansen forsvinner fra instituttet. ILN har per i dag én professor i tekstvitenskap, Kjell Lars Berge, som vil gå av med pensjon kort tid etter denne stillingsplanen, hvis ikke før. For å opprettholde ILNs sterke nasjonale posisjonen innen tekstvitenskap i fremtiden, er det absolutt nødvendig at denne stillingen bevares. Det er i dag godt rekrutteringsgrunnlag for en slik stilling, både blant yngre og etablerte forskere. Men for å sikre kandidater som kan opprettholde forskning på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå, er det viktig at en utlysning ikke knyttes til praktisk retorikk. RETKOM ber derfor om at stilling 2 endres til

førsteamanuensis i tekstvitenskap med hovedansvar for klarspråkprogrammet. Presiseringene om praktisk retorikk fjernes. 2er-stillingen i praktisk retorikk bevares. Vedrørende stilling 3/4: Stillingen(e) er nå foreslått som «førsteamanuensis med forsknings- og undervisningskompetanse i nordisk litteratur». Stillingene skal rettes særlig mot det faglig-strategiske arbeidet med og for demokrati i vid forstand, i tillegg til å ha undervisningskompetanse i hhv eldre og nyere nordisk litteratur. Undertegnede støtter fullt ut dette initiativet. Samtidig merker vi oss at begrunnelsene for stillingene ligger klart innenfor RETKOMs kompetansefelt. ILN over lang tid produsert omfattende forskning på norsk teksthistorie. RETKOM har vært pådrivere i forskningsprosjekter som har utvidet vår forståelse av tekstkulturen i Danmark-Norge, norsk pressehistorie, naturvitenskapens teksthistorie, tekstkulturenes betydning for sosiale bevegelser, m.m. Ikke minst har forskningen utvidet vår forståelse for historiske kategoriseringer av tekst (som skjønnlitteratur/sakprosa) gjennom forskningsprosjektet og boka Tekst og Historie. Heri ligger et stort potensial for tettere forsknings- og undervisningssamarbeid mellom RETKOM og Nordisk litteratur. Med en forholdsvis nyansatt halv stilling i skriftkyndighet (Kleivane) er RETKOM godt plassert for å videreBringe og styrke dette viktige arbeidet (hun var stipendiat i prosjektet Tekst og Historie), men sentrale forskere på feltet nærmer seg pensjonsalder (Berge og Tønnesson). Det er opplagt at en satsing på demokrati i vid forstand fra ILNs side vil stille langt sterkere dersom RETKOMs kompetanse på feltet inkluderes. Enda sterkere vil satsingen være dersom den innebærer et tydeligere og mer forpliktende faglig samarbeid mellom RETKOM og Nordisk litteratur. Det samme gjelder for ILNs håndtering av skolens satsing på «Tekst i kontekst», som langt på vei kan sies å være et hovedanliggende for RETKOMs bidrag til lektorutdanningen. Å flytte den ene av disse stillingene til RETKOM og samtidig utvide undervisningskompetansen fra eldre nordisk litteratur til eldre nordisk tekstkultur, vil ILN være bedre rustet for å tilby et oppdatert undervisningstilbud for å lese og forstå eldre tekster i en historisk kontekst. Undervisnings- og veiledningsbidraget fra ILN til lektorprogrammet kan ivaretas like godt på denne måten, samtidig som behovet for mer veiledningskompetanse av lektorstudenter på MA-nivå i RETKOM løses. Å plassere de to stillingene som skal være særlig orientert mot de nevnte målene i HF-strategien 2030 i hhv Nordisk litteratur og RETKOM, vil legge til rette for mer samarbeid mellom de to fagmiljøene og følgelig styrke ILNs satsing. At den ene stillingen plasseres i RETKOM, som er det minste av de to fagmiljøene, ser vi på som avgjørende for samarbeidet på lang sikt. RETKOM og Nordisk litteratur bør samarbeide om utlysningen for en slik stilling. RETKOM ber derfor om at den ene av stillingene 3/4 flyttes fra Nordisk litteratur til RETKOM og samtidig endres til «førsteamanuensis i nordisk tekstkultur med undervisningskompetanse i eldre nordisk tekstkultur». Vedrørende stilling 9: Stillingen er nå foreslått som «førsteamanuensis i retorikk og språklig kommunikasjon med undervisnings- og forskningskompetanse i samtaleanalyse med vekt på digital kommunikasjon». Denne stillingen er ikke foreslått av RETKOM, Fagmiljøet er uenig i denne prioriteringen. Det er stort behov for undervisnings- og veiledningsressurser i RETKOM, men dette behovet er hovedsakelig knyttet til retorikk, tekstvitenskap og sakprosa, og i mindre grad til samtaleanalyse. Behovet for kompetente interne sensorer kan og bør løses på annen måte. Behovet for veiledningskompetanse på digital kommunikasjon er reelt, men gruppen har i dag en ansatt med doktorgrad i nettopp dette (Vatnøy). En ny stilling i retorikk ville fylt et langt større undervisningsbehov for RETKOM. Behovet for mer

undervisningskompetanse innen retorikk er reelt og ikke bare hypotetisk (i tilfelle frikjøp, permisjon o.l.). Ettersom utkastet til stillingsplanen legger vekt på undervisningstilbudet i begrunnelsen av denne stillingen, tar vi det for gitt at styret vil lytte til undervisningsgruppens egne behov med hensyn til undervisning og veiledning. RETKOM ber derfor om at stilling 9 endres til førsteamanuensis i retorikk med særlig ansvar for teori og metode.

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15387053

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Haley De Korne

Hva er din e-postadresse?

haleyjd@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

MULTI fagmiljø response to stillingsplan 2022-2026 draft We would first like to say thank you to the leadership for your diligent and thoughtful work on this plan. There are several points that we wish to comment on. 1. Need for positions The current plan states that MULTI has 3,8 positions, and should aim to have 4,3 positions after 10 years. However, MULTI has 1,8 positions currently, and will have 2,8 positions total when the ongoing hiring process (Multilingualism with Psycholinguistics) is completed (start anticipated V22 or H22). If we receive no positions or partial positions in the next hiring round, we will have only 65% of the capacity we are anticipated to need, putting us in a precarious position. 2. Need for expertise in language assessment Our first priority and need is for a colleague with expertise in language assessment broadly, and clinical linguistics and Norwegian language specifically. At the end of these comments we attach the description of such a position, and here we summarize our main arguments: -Cross-discipline teaching contribution: This position would provide strategic competence that is relevant to multiple fagområde, in particular NORSPRÅK, NOAS, LING and MULTI, and would additionally have teaching competence that is highly relevant for lektorutdanning. For MULTI, this position would strengthen teaching and supervision in the Lab, and strengthen both the social and psychological aspects of the fagmiljø. See full position description below for further details. - Social impact and collaboration: This position would strengthen the social impact of the research at ILN, and the Socio-Cognitive Lab in particular by engaging with language assessment in the Norwegian context, including collaboration with local and national medical practitioners and education stakeholders. There is no other position in the Department that fulfils this need. Furthermore, assessment tools for both educational and clinical purposes are increasingly being developed as digital versions /apps, opening up for collaboration with IT developers. See full position description below for further details. - Strengthening the scholarly profile of ILN and MULTI: The positions in Multilingualism and Psycholinguistics are focused on the psychology of multilingual individuals, and conduct experimental, lab-based research—a position in language assessment would focus first and foremost on populations in need of clinical care and on language learners, and would provide a bridge between assessment in the lab and the needs of medical and education practitioners. It is thus complementary to the research profile ILN has invested in around the Socio-Cognitive Lab, however it is crucially different in that it will allow for the work of the Lab to be better linked to social (medical, educational) challenges and to the Norwegian population in particular. Despite the international profile of the MULTI staff and MA program, we believe it is important for the program to be strongly rooted in the local context as well. A position with a focus on language assessment and Norwegian, while not focused first and

foremost on Multilingualism, would be a strong asset for MULTI and would ensure that we are able to build our engagement and relevance locally as well as internationally. - Research strategy: This position would be key for ILN to participate in Life Sciences projects. This important satsing is not mentioned in the current stillingsplan, however ILN would be able to contribute to it and other thematic NFR programs through a position in language assessment. Additionally, this position would be key for obtaining external funding from sources outside of the FRIPRO program at NFR (otherwise the only source of funding for the Humanities), as encouraged by the HF strategy 2030. Researchers in Clinical Linguistics and language acquisition based at and affiliated with ILN have a strong track-record of receiving external funding, exemplified by the ongoing StarWords and PolkaNorski projects for bilingual child language assessment financed by the Polish Research Council and Norway Grants, and the project for assessment of Primary Progressive Aphasia financed by the Dam foundation. Description: position in Language Assessment (with expertise in Norwegian and Multilingualism) Assessing the linguistic development and competence of multilingual individuals at all stages of the lifespan is an area of both social and scholarly significance. Different forms of language assessment are needed for testing the competence of language learners across the lifespan, and play a pivotal (and often controversial) social role in educational progression, work life, and national belonging, such as language tests for employment and citizenship applications. Assessment of multilingual language development is also a crucial tool in clinical settings, enabling diagnosis of atypical language development, and monitoring the linguistic effects of treatments and interventions. Language assessment, particularly in relation to multilinguals and language learners, is a strategic area for both future transdisciplinary research projects (for example in Life Sciences and/ or UiO:Demokrati) and for providing teaching, supervision, and student internships closely linked to multiple domains of potential work. A position in Language Assessment, with emphasis on Norwegian and Multilingualism, would strengthen the presence of Clinical Linguistics and Multilingualism at ILN, while establishing strategic competence in language assessment that would allow for teaching, supervision, and interdisciplinary scholarly collaboration within and beyond ILN. The candidate will have expertise in language assessment research and in development of assessment tools for measuring language competence in monolingual and, in particular, in multilingual individuals. The candidate will have a strong research profile in clinical assessment methods; additional expertise in applying assessment methods in educational contexts or other non-clinical contexts would be beneficial. The candidate will be willing and able to teach and supervise topics related to language assessment in both clinical and educational settings. The candidate would have familiarity with different theoretical and practical approaches to language assessment in multilingual settings, potentially including development and adaptation of cognitive and linguistic assessment tools; assessment of the competence of learners through different modalities; and clinical assessment for atypical language development and language pathology. Proficiency in a Scandinavian language would be necessary in this position, in order to collaborate effectively with medical practitioners in Norway and engage in the development of Clinical Linguistics at the national level, as well as assessment of learners of Norwegian. This position would provide valuable resources for teaching and supervision in NORSPRÅK, Norwegian as a Second Language (NOAS), MULTI, LING, candidates in the teacher education program in

general, and students of modern languages elsewhere in the Faculty of Humanities. Additionally this position would have competence that could be relevant for teaching in the Klarspråk program, through providing a perspective on "hva som kjennetegner hensiktsmessig og demokratisk språklig kommunikasjon i forvaltning, utdanning, rettsvesen og arbeidsliv" in relation to language learners and individuals with language impairments. The expertise in language assessment that this candidate will bring is currently lacking at MULTI and ILN. Language assessment is a strategic area through which to enhance the work relevance and social relevance of multiple study programs at ILN; language testing is a major global industry, and is evolving constantly with different digital platforms in recent years, as well as increased formal testing requirements for entry to different levels of education, migration, employment, and citizenship. In the clinical domain, assessment of atypical learners is also a growing focus, and multilingual individuals remain an understudied and vulnerable group, including young learners as well as aging populations. Language assessment is a highly relevant area for students to conduct projects and internships in, and eventually to look for employment in. A strategic investment in a position in Multilingualism and Language Assessment is in line with the emphasis on social and professional relevance called for by the UiO Humaniorastrategi and UiO Strategi 2030. It also opens doors for research partnerships in Life Sciences, Education, and transdisciplinary themes such as UiO:Demokrati, among others. Teaching justification: This position would provide needed teaching resources in the areas of multilingualism, language acquisition and clinical linguistics at BA and MA levels. Language acquisition (LING1107, planned to become a MULTI course) is a well-enrolled course that attracts students from across HF and UV, but which we have not been able to offer every semester due to lack of resources. This position would fill that gap. The candidate would also be able to teach in LING1109 (another popular course attracting students across programs, mandatory in NOAS årsenhet, and which has precarious teaching resources, covered by MULTI). The candidate would be able to contribute to many of the courses in the NOAS portfolio focusing on Norwegian and language learning, including NOAS1100 Innføring i norsk som andrespråk, NOAS2101 Norsk språkstruktur i et andrespråksperspektiv, NOAS4101 Andrespråksforskning i faghistorisk lys, NOAS4102 Andrespråkslæring i et sosio-kognitivt og sosiokulturelt perspektiv, and NOAS4103 Grammatiske emner i et andrespråksperspektiv. The candidate could contribute to multiple courses in the MA in Multilingualism, including the theoretical foundations course, the psycholinguistics strand, the Project-based research and Lab-based research courses. Through and beyond course offerings in MULTI, this position would allow ILN to strengthen course offerings that appeal to teacher education students, modern language students, and that enrich the program offerings for NOAS/ Nordisk språk, LING, as well as MULTI, establishing the role of ILN in offering widely-relevant language science courses that attract students from across Faculties, in the way that LING1107 Language Acquisition does at present. A course on language assessment is currently lacking from the NOAS portfolio, and is not present elsewhere at HF or UV. This position would both fill a gap in the current teaching resources of MULTI (and LING courses taught by MULTI), and allow for a strategic expansion of the language science topics that ILN offers. Providing teaching in language assessment and multilingualism would be relevant to a variety of students, and would equip students for professional positions both in education, as well as commercial language test

development and future study in speech therapy and clinical linguistics. Based on the experiences of current researchers at ILN, students are often interested in gaining experience with projects and internships in clinical linguistics, yet the lack of supervisors in this area has limited the support offered to MA students. Research justification: The research profile of this candidate would contribute to the range of projects and topics supported by the Socio-Cognitive Lab, while building a bridge between language assessment in the laboratory context and language assessment in applied contexts with high social and medical relevance. A position in language assessment would help to link work in the Socio-Cognitive Laboratory to collaborations with medical and educational researchers, and to ensure that the Laboratory produces research of direct social relevance in the local and national context, as well as the international research context. This position would be in a strong position to bring Life Science research to ILN, and to develop partnerships within and beyond ILN. There is great potential for cross-faculty collaboration with the Faculty of Education and the Faculty of Medicine, as no other Department at UiO has a particular strength in language assessment. The Department of Special Needs Education (ISP) does some work in this area, but with a focus primarily on education and learning development, and less focus on language assessment, and, in particular, in the context of multilingual language development. This would thus allow for fruitful collaboration with ISP. Potential collaboration with civil society organizations, such as Kompetanse Norge, the National Center for Multicultural Education (NAFO), and the National Center for English and Foreign Language Learning (Fremmedspråksenteret) would also be natural and fruitful. 3. Support for cross-area teaching and digital communication We believe it should be possible for ILN scholars to teach across other areas; in the case of MULTI we believe it would be relevant to provide a multilingual perspective in other disciplines. A position based in MULTI does not have to teach only in MULTI courses, but can also provide support in other areas. The proposed position in Language Assessment is an excellent example of a profile that could teach in multiple programs. We are pleased that a position with competence in digital communication is included in the stillingsplan. As included in our original proposal, we view a position in digital communication as a strong need at ILN, and one that would serve multiple academic areas and support skyrocketing student interest. We hope that it will be possible to invite this person to deliver lectures in MULTI courses and to collaborate with them, regardless of which area they are employed in. We strongly support the inclusion of digital communication in the stillingsplan in any form. Signed: Haley De Korne Natalia Kartushina Pia Lane Hanne Gram Simonsen Monica Norvik Toril Opsahl Unn Røyneland Elizabeth Lanza

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15384924

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Guro Busterud

Hva er din e-postadresse?

gurobus@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

Det er svært positivt at en stilling i Nordisk språk med vekt på NOAS har fått plass på stillingsplanen. Det samme med en potensiell stilling i nordisk språkvitenskap med særlig ansvar for lektorutdanningen. Begge stillinger, og særlig NOAS-stillingen, bør imidlertid prioriteres høyere på lista. Det er her og nå, og i de nærmeste årene foran oss, at det er et prekært behov for en ny kollega. Selv om Nordisk språk (nordisk språkvitenskap og norsk som andrespråk) på papiret er relativt «godt stilt» og uten avganger, går fagtilbudet konstant på sparebluss, det dekkes av vikarer, og det mangler kollegaer med særlige kompetanse i og interesse for norsk som andrespråk. Tilførsel av en kollega med denne kompetansen kan bidra til å frigjøre ressurser som kan komme nordisk språkvitenskap til gode; svært mange av dem som er ansatt primært på NOAS, har forskningskompetanse i deler av nordisk språkvitenskap. Dersom en stilling i Nordisk språk med vekt på NOAS ikke blir prioritert høyere, står vi i fare for at fagtilbudet forblir på et minimumsnivå som gjør det vanskelig å tiltrekke oss studenter, og vi forblir i en svært uheldig, ond sirkel. Vi er også skeptiske til forslaget om en stilling i nordsamisk. Det er prisverdig at ILN ønsker å løfte fram minoritetsperspektivet så tydelig, og det er ingen tvil om at samiske perspektiver med hell kunne vært vektlagt enda tydeligere enn det faktisk allerede er, i deler av undervisningstilbudene våre. Samtidig er én enkeltstilling for lite til å bygge et levedyktig fagmiljø, og det virker underlig å etablere et potensielt konkurrerende tilbud til de sterke samiske fagmiljøene som allerede finnes ved andre institusjoner. Omkvedet de siste tiårene har handlet om å samle og spisse kompetanse heller enn å spre den. Da virker det mer rimelig å styrke de fagmiljøene vi allerede har som har et sterkt potensiale, enn å satse på helt nye kort. En bedre mulighet kan være å opprette en professor II-stilling, som kan samarbeide med etablerte miljøer, om å styrke samiske perspektiver i lektortilbudet vårt. Generelt virker det pussig å forankre begrunnelser for stillinger i detaljer i gjeldende læreplaner i skolen; de er ikke hugget i stein. Det er også noe uklart hvorfor det trenger å være et strategisk poeng å sørge for at studentene våre «skjønner hva som er forskjellen på å studere f.eks. nordisk språk, lingvistikk eller flerspråklighet». Et mer hensiktsmessig mål ville være å sørge for at de møter et forskningsbasert undervisningstilbud som gjør dem rustet for framtida, for «fagmiljøenes egenart» trenger heller ikke være hugget i stein. Ikke minst er det flere overlappende sider enn egenarter som synes relevante innenfor de språkvitenskapelige miljøene våre. Guro Busterud, Hans-Olav Enger, Toril Opsahl, Unn Røyneland, Bente Ailin Svendsen, Ingebjørg Tonne

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15307824

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Sissel Furuseth

Hva er din e-postadresse?

sisselfu@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

Fagmiljøet Nordisk litteratur med Litteraturformidling støtter ledelsens argumentasjon for en offensiv stillingsplan de kommende fem årene. Dette er nødvendig for å få bukt med midlertidigheten, for å unngå at UiO taper i konkurransen om de beste forskerne og for å opprettholde et godt studietilbud. Videre er det oppløftende å se at lektorutdanningen tas på alvor, skjønt den totalt sett får relativt mye vekt sammenliknet med andre viktige momenter. Når det gjelder HFs strategiske ønske om å fremme mer samhandling mellom fag og enheter, kan man nok prinsipielt beklage at ledelsen ikke lenger går inn for delte stillinger. Samtidig har vi full forståelse for at det av praktiske grunner er vanskelig å videreføre den forrige stillingsplanens ambisjoner i så måte. Ikke desto mindre er det gledelig at flere av stillingene i utkastet likevel legger til rette for mer tverrfaglig samarbeid. Særlig oppløftende er det at nordsamisk språk og litteratur nå er inkludert i ILNs nye stillingsplan (jf. stilling 8). De fleste stillingene fremstår som godt motiverte, og vi ser ingen grunn til å argumentere imot enkeltstillinger i utkastet. Derimot vil vi komme med noen bemerkninger når det gjelder litteraturstillingene 3, 4 og 10. Når det gjelder sistnevnte (barne- og ungdomslitteraturstillingen), foreslår vi at setningen om at den «som tilsettes, bør ha litteraturdidaktisk kompetanse» strykes, da et slikt krav kan begrense antall søkere på en uhensiktsmessig måte. Når det gjelder stilling 3 og 4, ønsker vi å utdype argumentasjonen i siste avsnitt slik at profilen for de to strategisk viktige stillingene trer tydeligere frem. For konsekvensens skyld foreslår vi at stilling 3 og 4 beskrives hver for seg. Stilling 3 (Litteraturhistoriografi) En førsteamanuensisstilling i nordisk litteratur med vekt på litteraturhistoriografi vil sørge for fornyelse av et tradisjonsrikt felt som nordiskfaget ved Universitetet i Oslo har forvaltet i mer enn 160 år gjennom navn som Cathrinus Bang, Gerhard Gran, Francis Bull, Edvard Beyer og Per Thomas Andersen. Litteraturhistoriografi rommer blant annet refleksjon omkring hvordan litteraturens historie er knyttet til demokratiets utvikling, der stadig nye befolkningsgrupper (som arbeidere, bønder, kvinner, barn og språklige, religiøse og etniske minoriteter) opp gjennom årene har kjempet for å komme til orde i ulike sjangre og offentligheter. Slik kan stillingen knyttes opp mot den nye tverrfaglige satsingen UiO:Demokrati. Samtidig vil en styrking av den litteraturhistoriske kompetansen profilere ILN i et stadig tøffere lektorutdanningsmarked og bidra til å ivareta den nye læreplanens historiserende forpliktelser. Det er ønskelig at den som tilsettes i stillingen, har kompetanse i eldre litteratur (skrevet før 1850), men litteraturhistoriografi er først og fremst et spørsmål om teoretisk perspektiv. Derfor er det viktig at den som tilsettes, kan bidra til teoretisk og metodisk fornyelse, for eksempel i spørsmål som angår forholdet mellom nærlesing og fjernlesing. Slik vil stillingen potensielt også bidra til å styrke instituttets satsing på digital humaniora. Stilling 4 (Litteratur og samfunnsutfordringer) En

førsteamanuensisstilling i nordisk litteratur med vekt på samfunnsutfordringer, slik de kommer til uttrykk i et vidt spekter av sjangre i dag, vil styrke ILNs forskningsstrategiske posisjonering inn mot tematiske programmer. Nordisk litteratur spiller allerede en viktig rolle i tverrfaglige samarbeidskonstellasjoner som angår mangfold, likestilling, livsvitenskap, digitalisering og grønn omstilling, men for å kunne opprettholde denne typen samarbeidsinitiativ også i fremtiden, er miljøet avhengig av å fornye og videreutvikle den teoretiske og metodiske kompetansen når det gjelder litteraturens samfunnsrelevans. Dessuten må fagmiljøet ha tilstrekkelig med veiledningsressurser på så vel master- og ph.d.- som postdoktornivå. Å kunne inkludere masterstudenter i såkalt utfordringsdrevet forskning, vil gi en ekstra dimensjon til ILNs forskningsbaserte undervisning, og bidra til å gjøre vår utdanning relevant for enda flere samfunnssektorer. Den som tilsettes, bør ha god kjennskap til nordisk samtidslitteratur og kunne profilere sin kompetanse i tråd med ett eller flere av perspektivene i den nye tverrfaglige satsingen UiO:Demokrati. Avslutningsvis vil vi legge til at fagmiljøet Nordisk litteratur ved Universitetet i Oslo fortsatt mangler viktig spesialkompetanse på svensk litteratur. Vi håper derfor at en eller flere av de skisserte stillingene kan rette opp denne ubalansen dersom vi får aktuelle søkere.

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15387432

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Alessandro Palumbo

Hva er din e-postadresse?

alessapa@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

Med detta inspel önskar jag kort kommentera utkastet till anställningsplanen 2022–2026 och särskilt den föreslagna tjänsten i norrön filologi. Av anställningsplanen framgår att den nya tjänsten ska profileras mot norskt källmaterial. Jag ställer mig något skeptisk till en sådan inskränkning, särskilt om detta fokus ska betraktas som ett krav och inte som ett av de områden som det är önskvärt att den nyanställda ska ha kunskaper i, eller möjligtvis som en meriterade faktor i en framtida utlysningstext. En anledning till att jag ser en sådan inskränkning som problematisk är att den kommer att leda till en begränsning av antalet möjliga sökanden. Det är däremot önskvärt att så många välkvalificerade kandidater som möjligt ges möjlighet att söka, så att institutionen har större chanser att anställa den person som är bäst lämpad för jobbet. En bred utlysning inom norrön filologi skulle säkert locka flera sökanden. För det andra är ett exklusivt fokus på det norska källmaterialet något jag ser som smått anakronistiskt. Norrön filologi fokuserar på nordiska källor, och norskt material kan inte ses i isolation. Sambanden till isländska källor, men också till övriga nordiska och europeiska källor, har en central betydelse i norrön filologisk forskning, och norskt kulturarv är under medeltiden i hög grad också nordiskt kulturarv. För det tredje vill jag kort kommentera antagandet att en sådan profilering skulle vara en förutsättning för samarbete mellan den nyanställda filologen och miljöerna nordiska språk och nordisk litteratur. Jag tror att vällyckad etablering av tvärvetenskapliga samarbeten beror mer på individernas vilja att samarbeta, och i vilken mån de institutionella ramarna underlättar för samarbete, än på enskilda forskningsprofiler. En filolog med breda kompetenser i norrönt skulle ha lika goda förutsättningar att arbeta med nordiska språk eller nordisk litteratur. Till sist en punkt om iakttagelsen att norrönt är en central del av läroplanen. Jag har begränsade kunskaper om den norska läroplanen och ska alltså här inte uttrycka mig tvärsäkert, men jag undrar i vilken mån man i skolan enbart fokuserar på norska källor, och inte också på exempelvis medeltida isländska källor.

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15187048

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Mikael Meuller Males

Hva er din e-postadresse?

mikaelma@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

Kommentar om ställning 7: Här framkommer flera viktiga perspektiv, men sammanhanget mellan de två första kompetensområdena framstår inte som helt logiskt: "undervisnings- og forskningskompetanse om norsk kildemateriale vil styrke ILNs undervisning, veiledning og forskning innen norsk språkhistorie". "Norsk kildemateriale" kan vara väldigt mycket, och språkliga perspektiv är idag inte en så självklar del av många norrönfilologers forskning som de tidigare var. Det är därför oklart hur "norsk kildemateriale" styrker språkhistorien. Jag förslår därför att "norrønt språk" läggs till, alltså: "undervisnings- og forskningskompetanse om norsk kildemateriale og norrønt språk vil styrke ILNs undervisning, veiledning og forskning innen norsk språkhistorie". "Norrønt språk" är mer öppet än "gammelnorsk" (den norska aspekten är ju tagen tillvara ändå), och det får fram den grundläggande vikten av generell språkkompetens, utan att det ger ställningen en lingvistisk karaktär. Kommentar om ställning 12: NORRKELT:s specifika behov (norskt källmaterial och stark språklig kompetens) är tillgodosett genom ställning 7 (jämför innspill 12 och 13 i förra rundan). Det som kvarstår är det generella undervisningsbehovet (jämför innspill 7 i förra rundan). Med utgångspunkt i detta kan det vara möjligt att finna en pragmatisk lösning där ingen miljö behöver stå tillbaka för en annans behov. Om ställning 12 förblir en ställning i nordiska språk, men med en önskan om/prioritering av sökande med kompetens på äldre norskt material, är chanserna stora att den som får ställningen kan undervisa på grundkurser i norrönt vid behov. NORRKELT har två–fyra sådana kurser om året, beroende på hur grundläggande kurser som avses, så en stärkning av undervisningskapaciteten där skulle göra mycket för att lätta på framtida överbelastning på undervisningssidan. Ställningen skulle alltså förbli en ställning i nordiska språk, men vara utformad så att den ger möjlighet till att vid behov bidra med undervisning hos NORRKELT. På detta vis tas båda miljöers önskningar och behov in i utformningen av ställningsplanen, utan att någon miljö får uppenbara för- eller nackdelar. Detta framstår som fördelaktigt ur såväl ett pragmatiskt som ett kollegialt perspektiv.

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15387225

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Haley De Korne

Hva er din e-postadresse?

haleyjd@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

Response regarding proposed position in Northern Sámi language and literature, shared between MULTI/ NORLITT/ NORSPRAK from Haley De Korne and Pia Lane: We view this as a positive, strategic position for ILN and for lektorutdanning in particular, and we see many opportunities for collaborative research between some of of us in MULTI (De Korne, Lane) and this position. We believe this would support collaboration with institutions and scholars in the north, rather than put us in competition with them. We appreciate that the leadership and some members of the department have taken the time to consider and argue for this position, and that we have had the chance to contribute to discussions. However, this position would not meet the most important MULTI teaching needs. As a small fag miljø, we are in a vulnerable position as we work towards building a legacy from the MultiLing Center. We are aware that resources for positions are scarce, now and in the foreseeable future, and thus it is very important that the few resources that are available to us should be invested as strategically as possible. If this position has some expertise in the sociolinguistic context of Sámi, as well as language and literature, they would be able to contribute individual lectures to several courses, and there would be potential for a shared course on topics such as decoloniality in literature, policy and practice, or minority languages in literature and society. However, we are concerned that it would be difficult to recruit a candidate with expertise in areas of relevance to MULTI teaching, in addition to literature and language. Moreover, these topics, while important to us in our areas of research, are not at the core of the MA in Multilingualism, and we cannot prioritize this over other areas that are pressing needs for MULTI (language assessment and digital communication—see input from MULTI fagmiljø). As with all ILN employees, this position would be welcome to use the Socio-Cognitive Lab if it would support their research, but it is not likely that a literature and language scholar would actually contribute to use of the Lab. We view it as more likely that they might contribute to the Tekstlab and the Sámi corpus there. In summary, we would be very pleased if this position were hired at ILN, but the use of MULTI resources solely towards this position would put MULTI in a precarious position going forward, and thus we cannot fully support it as currently proposed.

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15386449

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Piotr Garbacz

Hva er din e-postadresse?

piotrg@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

Kommentarer till utkastet till ILN:s stillingsplan 2022–2026 Jag vill härmed gärna komma med synpunkter på utkastet till ILN:s ställningsplan för perioden 2022–26 och jag hoppas att mina liksom andras kommentarer bidrar till en bättre slutversion. Mina kommentarer nedan är huvudsakligen av överordnad art. På ett mer detaljerad plan kan jag tycka att texten och argumentationen i den skulle tjäna på att på stramas upp, tydliggöras och rensas för alltför allmänna formuleringar, så att dokumentet bättre möter krav om klarspråk, jämfört med vad det gör nu. 1) Strategisk förankring och strategiska mål. Det är för läsaren oklart vilket underlag ställningsplanen vilar på: ILN har ingen existerande tioårs strategi just nu (i motsättning till vad som verkar impliceras i den andra meningen i avsnittet ”Strategiske mål for instituttet”), då den förra avsåg perioden 2010–20 och den nya inte har utarbetats än. HF:s strategi 2030 som det i samma avsnitt refereras till är just nu på remiss och därmed inget gällande dokument än. Underlaget för ställningsplanen kan därmed tänkas vara ledningsgruppens uppfattningar om vad som är viktigt för ILN:s framtid med tanke på bland annat dess vetenskapliga aktivitet, undervisning och dess samspel med samhället i stort. Om det är tillfället kan det med fördel sägas explicit. Mycket av det som betonas i avsnittet om de strategiska målen (och i avsnittet med tjänstemotiveringarna) har förövrigt redan uppnåtts, även om många av formuleringarna kan läsas som om det inte vore fallet. Det gäller exempelvis att ta vara på det nationella språk- och kulturarvet, att prioritera lektorprogrammet och att ILN ska bestå av starka och välfungerande vetenskapliga miljöer framför att bestå av isolerade toppforskare. 2) Situationsbeskrivningen. Detta avsnitt kan gärna suppleras med beskrivningen av de sju fagmiljøene på ILN, men denna supplering bör då bilda ett underlag för en vidare diskussion om prioritering av tjänsterna, både med tanke på vilka tjänster behövs och när de behövs. Tabellen med namnet ”Resultater” i samma avsnitt är i bara i liten grad utfylld, vilket gör att man endast kan dra begränsade slutsatser av den. Visionen i tabellen saknas. Även de estimerade friköpen kan redogöras för i tabellen. Vidare bör denna och nästa tabell (”Personalressurser”) korrespondera med resten av avsnittet, något de inte gör just nu. 3) Ekonomiska förutsättningar. Det fastställs att uträkningar av resursbehov för de olika miljöerna har varit ett mycket viktigt moment för arbetet med ställningsplanen (tredje stycke i avsnittet), men det står inget mer att läsa om detta. Därför skulle jag gärna vilja se både dessa uträkningar jämte en tydlig koppling mellan dem å ena sidan och de föreslagna tjänsterna med anställningsordningen å andra sidan. I samma avsnitt finns det också en mening om att miljöer med planerade avgångar blir prioriterade i ställningsplanen, men denna mening hör nog kanske bättre till i ett tidigare avsnitt, till exempel i ett avsnitt där underlaget för ställningsplanen behandlas. 4) Strategisk motivering för tjänsterna. Motiveringarna i avsnittet är

mycket olika, både med tanke på själva underlaget för varför man bör anställa i en viss tjänst och med tanke på längden på dessa (mellan sex och arton rader). Det vore fint om samma sätt med kriterier användes i samtliga motiveringarna, något det inte verkar vara tillfället just nu. Anställningsordningen är inte motiverat för på ett explicit sätt, en sådan motivering skulle vara uppskattad.

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15317440

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Anna Catharina Horn

Hva er din e-postadresse?

annacho@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

Det er gledelig at ledelsen satser offensivt med 12 nye stillinger i løpet av neste femårsperiode. I en slik langtidsplanlegging vil det tydeliggjøre instituttets faglige strategier, både når det gjelder forskning og undervisning, og det sender også et tydelig signal til HF om et høyt ambisjonsnivå på ILN. Samtidig er denne planen avhengig av at ILN tildeles prosjektmidler og ekstern finansiering i de kommende årene, siden det i nåværende prognose bare er inndekning til ca. halvparten av stillingene (6–7 stillinger). Med tanke på et slikt verste fall-scenario bør ledelsen vurdere prioriteringen av de første syv sikre stillingene særlig grundig, siden vi da risikerer at de nederste 5–6 stillingene ikke blir besatt, og noen fagmiljøer kanskje ikke vil få nye ansatte i det hele tatt de neste fem årene. Et første kriterium for en slik prioritering bør etter min mening være at ansatte som i perioden skal gå av med pensjon, blir erstattet. Disse stillingene må følgelig prioriteres slik at den nye ansatte kan tiltre stillingen idet den andre fratrer. Det gir kontinuitet og forutsigbarhet i det aktuelle fagmiljøet. Videre må fagmiljøenes ressursbehov i undervisningen tillegges vekt. Her kan man se særlig til de små fagmiljøene, det vil si de med få ansatte, som er mer sårbare ved at hver enkelt ansatt bærer en større byrde, og konsekvensene blir større ved eventuelt frikjøp/sykdom e.l. Et mer balansert ressursregnskap vil gi stabilitet og større rom for langsiktighet både for undervisningen og forskningen. Når det gjelder stillingen i norrøn filologi (stilling 7), står det at en «førsteamanuensis med undervisnings- og forskningskompetanse om norsk kildemateriale vil styrke ILNs undervisning, veiledning og forskning innen norsk språkhistorie i middelalder og eldre tid.» Begrunnelsen er at stillingen «vil sikre at ILN fortsatt tar ansvar for å ivareta kompetanse på den norske kulturarven.» Jeg vil da peke på at fagmiljøet i norrøn filologi i de siste 15 årene har gjennomført eller er i gang med flere prosjekter der norsk kildemateriale er løftet frem, her kan nevnes Translation, Transmission and Transformation (2006–2009), Menotec-prosjektet (2010–2012) – som var et viktig bidrag til å tilgjengeliggjøre norsk materiale digitalt – samt de pågående prosjektene Modes of Modification med forskning på blant annet norsk epigrafi og norske juridisk/administrative tekster, og SagaPoetry-prosjektet. I tillegg kommer flere gjennomførte PhD-prosjekter med utgangspunkt i norsk kildemateriale. Felles for de fleste av disse prosjektene er at de også plasserer kildene i en europeisk kultur- og skrifthistorisk kontekst. På denne måten har vi fått ny kunnskap om det norske kildematerialet og samtidig posisjonert vårt fagmiljø internasjonalt, slik UiOs strategier og mål legger opp til. En målsetting i undervisningen og forskningen til bare å styrke norsk språkhistorie synes dermed altfor snevert for en stilling i norrøn filologi. Språkhistorien som fagfelt ligger i hovedsak hos NORSPRÅK, noe dette fagmiljøet selv påpeker i innspill nr. 10 fra forrige høringsrunde. Det understrekes også av at Alessandro Palumbo er ansatt i en delt stilling der

språkhistoriedelen er tilknyttet NORSPRÅK. Det har med andre ord vært en styrking av språkhistorien i «eldre tid» ved ILN, og denne er tilknyttet NORSPRÅK. Ved NORRKELT står det norske språket i middelalderen som en sentral del av norrønfilologien, men altså bare for en begrenset tidsperiode i norsk historie. Det er naturligvis et krav at en norrønfilolog som tilsettes skal kunne undervise på samtlige emner ved vårt BA-program med norrøn fordypning. Ved NORSPRÅK dekkes språkhistorien over et lengre tidsperspektiv, fra de eldste runeinnskriftene og frem til i dag. Skal språkhistorien ved ILN styrkes spesielt, bør det være på NORSPRÅK at ILN tilsetter en med denne kompetansen, mens stillingen i norrøn filologi utlyses så bredt som mulig. Da kan NORRKELT videreutvikle sin forskning og undervisning på både norsk og skandinavisk materiale, og NORSPRÅK kan styrke kompetansen i språkhistorie. Med et slikt utgangspunkt kan de to fagmiljøene berike hverandre faglig gjennom samarbeid. Dette er etter min mening en fremgangsmåte der ILN best vil lykkes i å «ta ansvar for å ivareta kompetanse på den norske kulturarven».

UiO : Universitetet i Oslo

Besvarelse: 15290856

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy

Høringsinnspill til utkast til Stillingsplan 2022–2026

Hilde Alice Bliksrud

Hva er din e-postadresse?

hildeab@uio.no

Legg inn ditt innspill til høringen i kommentarfeltet.

Vedrørende stilling 3 og 4 (Nordisk litteratur): Jeg finner det overraskende at disse stillingene ikke begrunnes utfra litteraturfaglige premisser. Her snakkes utelukkende om tematikker knyttet til politiske emner som «demokrati i vid forstand», «inkludering», «bærekraft, demokrati og kulturelle endringsprosesser». Dette er viktige og interessante temaer, men hvorfor blir ikke litteraturfaget presentert som et estetisk fag med selvstendig vitenskapelig verdi? Her står ikke ett ord om litterær form. Sentralt i litteraturfaget er studier av det litterære formspråket, av bl.a. episke strukturer og symbolbruk. Det særegne ved litteraturen blir ikke tilstrekkelig vektlagt i utkastet. Vedrørende stilling 7 (Norrøn filologi): Hvorfor har man her lagt vekt på norsk kildemateriale? Norrønt innebærer som kjent både gammelnorske og gammelislandske kilder, og en norrønfilolog forventes å ha god kjennskap til begge deler – og se dem i sammenheng. Her ligger dessuten en tydelig vekting av det språkhistoriske. Hva med litteratur- og kultursiden av norrønfilologien? Det blir også hevdet at norrønt er «er en sentral del av norskfaget». Dette kan nok diskuteres. Læreplanen for Vg2 nevner at elevene «skal kunne beskrive særtrekk ved norsk sammenlignet med svensk, dansk og norrønt», og på litteratursiden at elevene skal kunne «lese norrøne tekster i oversettelse» (min uth.). Dette kvalifiserer neppe til å kalles «sentralt»? Jeg vil foreslå en omformulering av den aktuelle setningen. Vedrørende stilling 10 (Nordisk litteratur): Her er det litteraturdidaktikk som fremheves, og fagfornyelsen i skolen fremstår som motiverende for satsningen. I denne sammenhengen kan det være relevant å spørre om hva ledelsen mener om rollefordelingen mellom ILN og ILS (Institutt for lærerutdanning og skoleutvikling, Det utdanningsvitenskapelige fakultet). Det finnes vel spesifikk, norskdidaktisk kompetanse på ILS? (Eller gjør det ikke det lenger?)

Kommentarer til *Utkast til ILNs stillingsplan 2022—2026*
Annely Tomson

Selv om Norsk for internasjonale studenter (NORINT) holdes utenfor ILNs stillingsplaner pga. NORINTs finansiering, er NORINT-ere også ILN-ere. Som en engasjert ILN-er er jeg av den oppfatning at jo flere kommenterer stillingsplanutkastet, jo bedre underlag både ledelsen og styret får for det videre arbeidet med stillingsplanen.

Det er enormt gledelig å se at ledelsen foreslår 12 stillinger i den nye stillingsplanen – de 12 nye kollegaene vil bidra til å opprettholde ILNs undervisningskapasitet og den samlete forskningskompetansen vil styrkes ytterligere.

Strategiske mål for instituttet

1. I første avsnitt står det: «Stillingsplanen er et strategisk og fremtidsrettet verktøy, og den er følgelig forankret i UiOs, HFs og ILNs strategiske tiårsplaner.»

UiOs overordnete strategi frem mot 2030 ble vedtatt av UiO-styret 14. februar 2020. Strategi for HF 2021—2030 vedtas i fakultetsstyret 29. oktober 2021. «Strategisk plan for 2011-2020 for ILN» ble vedtatt av instituttstyret 14. februar 2011, og så vidt jeg vet, har ikke ILN noen strategisk plan for 2021-2030 ennå. De strategiske målene beskrevet i «Strategiske mål for instituttet» er forankret i ILNs ledelse, men resten av ILN har verken vært med på å utarbeide, diskutere eller vedta dem. Derfor foreslår jeg at «Stillingsplanen er et strategisk og fremtidsrettet verktøy, og den er følgelig forankret i UiOs, HFs og ILNs strategiske tiårsplaner.» omformuleres.

2. I tredje avsnitt kan man lese: «Lektorprogrammet er viktig for ILNs relevans og bidrag til samfunnsoppdraget, og instituttets fagmiljøer skal kunne sette et aktivt preg på utdanningen for morgendagens lærere og dessuten utvikle og forvalte den beste lektorutdanningen i Norge.»

Lektorprogrammet (LeP) er et femårig masterprogram ved Institutt for lærerutdanning og skoleforskning (ILS) ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet. ILN bidrar først og fremst med nordiskemner til LePs studieretning Nordisk. Selv om det finnes studenter fra andre studieretninger på LeP som også tar emner ved ILN, utgjør LePs nordiskstudenter flertallet. På bachelornivå tar LePs nordiskstudenter, om de følger det anbefalte studieløpet, NOR1300 i tredje semester, NOR1100, NOAS1100 og RETKOM1102 i fjerde semester. I femte semester er det mulig å reise på utveksling, og for de studentene som velger utveksling, er disse fire emnene, dvs. NOR1300, NOR1100, NOAS1100, RETKOM1102 og NOR3090—Bacheloroppgave i nordisk (i sjette semester) de eneste nordiskemnene de tar ved ILN. De bachelorstudentene som velger å bli i Oslo, tar i femte semester EXPHIL03 og to valgfrie emner ved ILN.

På masternivå kan LePs studenter velge mellom to spesialiseringer: nordisk og norskdidaktikk. De studentene som velger nordiskspesialiseringen, kan fordype seg i enten Språk, Norsk som andrespråk, Litteratur eller Tekst og kommunikasjon. Uansett hvilken fordypning LePs nordiskstudenter velger, tar de ett obligatorisk

emne og to valgfrie fordypningsemner i åttende og niende semester. Bortsett fra to valgfrie fordypningsemner, NDID4001 og NDID4002, som er ILS sine, tilbys de obligatoriske og valgfrie fordypningsemnene av ILN. Tiende semester er ment for masteroppgaveskriving, NOR4091—Masteroppgave i nordisk, Lektorprogrammet. De LeP-studentene som velger norskdidaktikkspesialiseringen, kan ta ett valgfritt fordypningsemne ved ILN i åttende og ett i niende semester.

Som det fremgår av presentasjonen av LePs nordiskspesialisering ovenfor, er ILN ansvarlig for den faglige delen av LePs nordiskstudenters utdanning. Vi samarbeider med ILS om å utvikle den beste lektorutdanningen for nordisklektorer i Norge, siden LeP er et masterprogram ved ILS. Derfor foreslår jeg at setningen «Lektorprogrammet er viktig for ILNs relevans og bidrag til samfunnsoppdraget, og instituttets fagmiljøer skal kunne sette et aktivt preg på utdanningen for morgendagens lærere og dessuten utvikle og forvalte den beste lektorutdanningen i Norge.» omformuleres slik at den blir mer presis.

3. «ILNs ledelse har en ambisjon om å koble forskning og undervisning enda bedre sammen, slik at ILNs forskningsstyrke i stor grad vil kunne harmonere med undervisningsbehovet for samtlige av stillingsplanens stillinger, og slik at sterke forskningsmiljøer vil kunne virke positivt på rekrutteringen til undervisningsprogrammene. I tillegg til å dekke ILNs undervisningsbehov er det et mål å sikre faglig fornying og understøtte miljøenes forskningsambisjoner. Derfor er samtlige av stillingsplanens stillinger førsteamanuensis-stillinger.»

De fleste førsteamanuensene og professorene ved ILN bruker mer enn 398 timer i semesteret til å utføre undervisningsrelaterte arbeidsoppgaver. Siden det av ulike grunner er mangel på undervisningsressurser, har enkelte fagmiljøer akkumulert en god del overtid. Dette til tross for tiltak som f.eks. at antall kurs som er blitt tilbudt enkelte semestre, har vært minimalt. Derfor kunne det vært hensiktsmessig å diskutere ansettelse av to-tre førstelektorer med doktorgrad. De vil både kunne styrke forskningsmiljøer, sikre faglig fornying og understøtte fagmiljøenes forskningsambisjoner.

4. «ILN ønsker dessuten at denne stillingsplanen skal bidra til at ILNs fagmiljøer kan samarbeide om å utvikle både undervisning og forskning. Vi ønsker at ILN skal bestå av sterke og velfungerende fagmiljøer fremfor mer isolerte toppforskere som primært samarbeider med eksterne forskningsmiljøer.»

Enkelte fagfelt har ikke flere enn én ansatt ved ILN, og for de ansatte er det ofte mer relevant å samarbeide med undervisnings- og forskningsmiljøer ved andre universiteter, både nasjonalt og internasjonalt. Samtidig kan de på lik linje med de andre i fagmiljøet sitt bidra til at fagmiljøet er sterkt og velfungerende. Jeg foreslår at «fremfor mer isolerte toppforskere som primært samarbeider med eksterne forskningsmiljøer» strykes eller omformuleres.

5. «I denne stillingsplanen vil ILN i mindre grad enn ved forrige stillingsplan satse på delte stillinger fordi delte stillinger i noen grad gjør planlegging vanskeligere. Selv om samarbeid er viktig, er det nødvendig for studentrekrutteringen at fagmiljøene får mulighet til å utvikle sin egenart, slik at studentene skjønner hva som er forskjellen på å studere f.eks. nordisk språk, lingvistikk eller flerspråklighet.»

Jeg foreslår at «slik at studentene skjønner hva som er forskjellen på å studere f.eks. nordisk språk, lingvistikk eller flerspråklighet.» strykes eller omformuleres fordi det er uklart hvorfor og hvordan antall delte stillinger vil påvirke studentenes oppfatning av hva som er forskjellen på nordisk språkvitenskap, norsk som andrespråk, lingvistikk eller flerspråklighet.

Situasjonsbeskrivelse

«I løpet av de siste årene har instituttet engasjert seg i og administrert studieprogrammet Honours, samt opprettet nye studietilbud i klarspråk og to engelskspråklige mastergrader innenfor henholdsvis lingvistikk og flerspråklighet.»

Mastergrad i lingvistikk er først og fremst norskspråklig, men engelskspråklig ved behov, så ILN har ikke opprettet noen engelskspråklig mastergrad i lingvistikk. Derfor foreslår jeg at formuleringen endres.

Resultater

Tabellen er ikke ferdigutfylt. Det er litt uklart hva formålet med tabellen er, så det mangler en del tekst om hva ledelsen har brukt tabellen til: Hvordan gjenspeiles informasjonen i tabellen i utkastet?

Når det gjelder antall avlagte mastergrader siste tre år, er det også relevant med informasjon om f.eks. hva slags opptaksramme Nordiske studier har og hvordan fordelingen er mellom NOR-LITT, RETKOM, NOR-SPRÅK og NOAS, og f.eks. hvor mange kvalifiserte søkere får tilbud om plass på Retorikk og språklig kommunikasjon.

Personalressurser

Det mangler informasjon i utkastet om hvordan ledelsen har brukt tabellen.

Hadde det også vært mulig å få en oppdatert oversikt over samlet frikjøp fagmiljøvis? Det er mye snakk om manglende undervisningsressurser, men hvor stor er frikjøpsandelen ved ILN?

Vurdering av resultater fra forrige stillingsplan

«ILNs vikarer representerer imidlertid stadig et viktig faglig-sosialt tilskudd i det enkelte arbeidsmiljø, men midlertidigheten hindrer langsiktig og dermed også strategisk planlegging i fagmiljøene. Flere tilsettinger så vel som bedre

dimensjonering av enkelte av undervisningsporteføljene synes derfor fortsatt nødvendig.»

Helt enig!

Økonomiske forutsetninger

«Selv med mange avganger i kommende stillingsplanperiode er det mye som tyder på at instituttet ut fra sine økonomiske forutsetninger per 2021 har et for høyt aktivitetsnivå, med tanke på hva som er mulig å opprettholde med tilgjengelige ressurser fra og med 2024. For å opprettholde dagens studietilbud har utregninger av ressursbehovet til de ulike fagmiljøene vært en tungtveiende faktor for den kommende stillingsplanen. Fagmiljøene kan måtte rasjonalisere undervisningstilbudet sitt for at nødvendig undervisning skal kunne gis. De fagmiljøene som har planlagte avganger, vil bli prioritert i stillingsplanen, men denne prioriteringen skal ikke automatisk lede til at de som går av og de som tilsettes, skal ha samme faglige profil.»

Det er litt uklart for meg, men presenteres ledelsens prioriteringskriterier i dette avsnittet? Er «utregninger av ressursbehovet til de ulike fagmiljøene har vært en tungtveiende faktor» og «de fagmiljøene som har planlagte avganger, vil bli prioritert i stillingsplanen» de to kriteriene ledelsen har brukt til å rangere stillingene i stillingsplanutkastet? For å unngå misforståelser bør ledelsen redegjøre for hva slags kriterier de har brukt til å rangere de 12 stillingene i stillingsplanutkastet.

Strategisk begrunnelse for stillingene

De strategiske begrunnelsene inneholder ulik mengde informasjon om stillingene. Enkelte begrunnelser virker å være bedre gjennomtenkt og mer konkrete enn andre som bærer preg av tilfeldig å ha blitt satt sammen ved å bruke deler av de ansattes ulike innspill. Hva med å basere de 12 stillingenes begrunnelser på visse kriterier f.eks. a) undervisning, b) forskning, c) LeP-relevans, d)… ?

For å sikre at ILN kan opprettholde dagens høye kvalitet på både undervisning og forskning, er det hensiktsmessig at alle de 12 stillingene har stillingsprofiler som skaffer ILN et betydelig antall kvalifiserte søkere.

LeP er viktig for ILN, LeP har vært viktig for ILN lenge, og absolutt alle fagmiljøene har i større eller mindre grad bidradd faglig til å utdanne lektorer, inkludert NORINT. Siden norskfaget er det største faget i skolen, er det naturlig nok nordiskmiljøene som har et særskilt ansvar for det faglige i lektorutdanningen. Dette ansvaret er fagmiljøene klare over, og f.eks. RETKOM-miljøet beskjeftiger seg med minst fire (tekst i kontekst, kritisk tilnærming til tekst, muntlig kommunikasjon og skriftlig tekstskaping) av de seks kjerneelementene i norskfaget.

Bortsett fra stilling 1 og stilling 7 har alle stillingene fagmiljøtilknytning i parentes. Derfor foreslår jeg at det skrives «Stilling 1 (Nordisk litteratur)» og «Stilling 7 (Norrøn og keltisk filologi)».

Stilling 1 (Litteraturformidling)

1. «En førsteamanuensis i litteraturformidling vil bidra til å sikre at ILN har kapasitet til å videreføre studieretningen Litteraturformidling, som også tar opp studenter fra allmenn litteraturvitenskap på ILOS.»

Når studieretningssamarbeidet med ILOS om Litteraturformidling har tatt slutt, vil studenter fra allmenn litteraturvitenskap på ILOS måtte søke på lik linje med alle andre. Derfor foreslår jeg at «som også tar opp studenter fra allmenn litteraturvitenskap på ILOS» strykes.

2. «Den som tilsettes, vil få hovedansvar for studieretningen og utviklingen av studieretningens emner, slik at de er godt tilpasset samfunnsmessige endringer og behov (for eksempel emner i sosial lesing og kvantitativ analyse).»

Om man vil ansette en førsteamanuensis med hovedansvar for en studieretning og utviklingen av studieretningens emner, bør det først opprettes en ny funksjon, f.eks. «studieretningsansvarlig» eller «studieretningskoordinator», med en detaljert funksjonsbeskrivelse. Det bør også fastsettes hva slags kompensasjon studieretningskoordinatorer får.

Stilling 2 (Retorikk og språklig kommunikasjon)

«Til stillingen vil det ligge et særlig ansvar for undervisning i anvendt tekstvitenskap, og den som tilsettes, vil få hovedansvar for BA-programmet i klarspråk.»

Om man vil ansette en førsteamanuensis med hovedansvar for et bachelorprogram, bør det først opprettes en ny funksjon, f.eks. «bachelorprogramansvarlig», med en detaljert funksjonsbeskrivelse. Det bør også fastsettes hva slags kompensasjon bachelorprogramansvarlige får.

Stilling 3 og 4 (Nordisk litteratur)

Siden det ikke er to helt identiske stillinger, vil det være klargjørende å skrive to separate strategiske begrunnelser.

Stilling 7 (Norrøn filologi)

«Stillingen skal dessuten øke muligheten for samarbeid med fagmiljøene nordisk språk og litteratur, og den skal bidra til økt kontakt og samarbeid med norsk videregående skole, der også norrønt er en sentral del av læreplanen i norskfaget.»

NORRKELT og NOR-SPRÅK fikk en delt stilling i den forrige stillingsplanen for å styrke samarbeidet mellom NORRKELT og NOR-SPRÅK. Hva vil den ytterligere styrkingen gå ut på?

Beklageligvis har norrønt en veldig beskjeden rolle i den nye læreplanen i norskfaget siden det forventes at elevene etter Vg2 kan «lese norrøne tekster i oversettelse og sammenligne dem med tekster fra nyere tid» og «bruke fagspråk til å beskrive særtrekk ved norsk sammenlignet med svensk, dansk og norrønt»[1].

Stilling 8 (Flerspråklighet / Nordisk språk / Nordisk litteratur)

«Det er behov for en tverrfaglig stilling som førsteamanuensis i nordsamisk språk og litteratur fordelt på fagområdene Flerspråklighet, Nordisk språk og Nordisk litteratur. Særlig i tverrfaglige sammenhenger er det forventet at vi kan tilby et samisk perspektiv. Denne stillingen vil styrke ILNs undervisning i og forskning på litteratur, språk og kultur som i beskjeden grad er representert per 2021, og som stadig blir etterlyst av våre studenter.»

Jeg er bare litt nysgjerrig på hvor mange kvalifiserte søkere vil det finnes på en slik stilling, og hvem er det som forventer at vi kan tilby et samisk perspektiv i tverrfaglige sammenhenger? Er det blitt gjennomført en undersøkelse blant studenter for å kartlegge hvor mange studenter som etterlyser den type undervisning?

Hva slags konkrete planer har ledelsen for nordsamisk språk og litteratur? Det er ikke plass til så flere (obligatoriske) emner på BA i nordiske studier, studieretning Nordisk: språk, litteratur, retorikk. Rent hypotetisk, om man hadde tilbudt NOR1300 som et 10 studiepoengsemne, kunne man opprettet og tilbudt et nytt obligatorisk emne.

Stilling 12 (Nordisk språk)

1. Hvem er det som skal diskutere om stilling 12 går til NOR-SPRÅK eller NORRKELT? Det er beklageligvis veldig uklart hvordan ledelsen ser for seg denne prosessen. Hvem skal avgjøre det?

2. «En førsteamanuensis i nordisk språkvitenskap med forsknings- og undervisningskompetanse i norsk språkvitenskap, med særlig ansvar for lektorutdanningen og det norske språkets plass i skolen.»

Rent konkret, hva innebærer «særlig ansvar for lektorutdanningen»? Hvordan skal en ansatt alene klare å ha «særlig ansvar for det norske språkets plass i skolen»? Altså, hva mener ledelsen med «med særlig ansvar for lektorutdanningen og det norske språkets plass i skolen»?

3. «Hele samfunnet er avhengig av kunnskap om norsk språk for å skrive godt og klart. Dette grunnlaget begynner i skolen og er like viktig gjennom hele skoleløpet. Dette ansvaret hviler særlig tungt på ILN med tanke på å utdanne lærere for 5. til 13. trinn.»

---

[1] Norsk (NOR01-06) Kompetansemål og vurdering: https://www.udir.no/lk20/nor01-06/kompetansemaal-og-vurdering/kv113 (23.08.2021).

Nordisk språkvitenskap beskjeftiger seg med ulike aspekter ved det norske språket/de nordiske språkene, og selvfølgelig er NOR-SPRÅK-ere, som alle vi andre ved ILN, interessert i at studentene lærer å skrive godt og klart, men fagfeltet er mye mer omfattende enn det. Alle de ulike fagmiljøene ved ILN er ansvarlige for at studentene lærer å skrive norsk godt og klart.

Lektorprogrammet gjør en kvalifisert til å arbeide som lærer på ungdomstrinnet (8., 9., 10.), i videregående skole (11., 12. og 13.) og i voksenopplæring.

Rangering av stillingene

Det er veldig uklart hvordan ledelsen har kommet frem til den foreslåtte rangeringen. Hva slags kriterier har ledelsen lagt til grunn for rangeringen?

Dato: 23. august 2021

Merknader til *Stillingsplan 2022–2026*

Dette brevet inneholder merknader til utkastet fra 2. august 2021 til ILNs stillingsplan for perioden 2022–26. Siden utkastet har hverken sidetall eller nummererte avsnitt, viser jeg til overskriftene i avsnittene.

1 «Nordisk språk»

I mange tiår har nordisk språkvitenskap ofte vært omtalt med kortformen «nordisk språk», både ved UiO og andre universiteter. I håpet om å nå frem i *Faglige prioriteringer II* besluttet ledelsen ved ILN i 2012 å «aggregere» fagområdene nordisk språkvitenskap og norsk som andrespråk (NOAS) sammen under en «paraply» som skulle kalles «nordisk språk». Men siden nordisk språkvitenskap like gjerne ble kalt «nordisk språk», endte vi opp med en situasjon der termen «nordisk språk» var tvetydig: Det var både navnet på et fagområde og på en aggregering med et annet fagområde.

I et forsøk på å bruke entydige termer har noen av oss prøvd å insistere på at «nordisk språkvitenskap» skal brukes om fagområdet, og «nordisk språk» om aggregeringen med NOAS. I praksis har dette vist seg å være umulig, for det er en svært innarbeidet vane å kalle nordisk språkvitenskap for «nordisk språk». Resultatet er at det svært ofte er uklart hva noen mener når de sier «nordisk språk».

Dette utkastet er et eksempel på dette. Termen «nordisk språk» forekommer mange steder, men det er ofte uklart hva som ligger i det. Noen steder er det tydelig at det refererer til nordisk språkvitenskap (f.eks. under stilling 9 og 12), andre steder like tydelig at det må være aggregeringen det siktes til (f.eks. under stilling 8 og 11). Noen ganger er det uvisst hvilken av de to betydningene som er ment (f.eks. under *Strategiske mål for instituttet*).

Jeg vil anbefale at arbeidet med stillingsplanen kan være et påskudd for ledelsen til å finne et annet og utvetydig navn for aggregeringen mellom nordisk språkvitenskap og NOAS, og eventuelt vurdere hensikten med denne aggregeringen nå som *Faglige prioriteringer II* hører til historien (og som paraply-enheten «Nordisk språk» uansett ikke nådde frem i).

2 Strategiske mål for instituttet

Det står i første setningen i dette avsnittet at stillingsplanen er «forankret i UiOs, HFs og ILNs strategiske tiårsplaner». Men ILN har ikke vedtatt eller utarbeidet noen strategisk tiårsplan ennå.

3 Situasjonsbeskrivelse

I dette avsnittet blir det slått fast at instituttet «består av sju fagmiljøer», og all kvantifisering av studiepoengproduksjon og personalressurser blir oppført etter disse fagmiljøene. Men det er verdt å minne om her at disse såkalte fagmiljøene har ingen formell eller organisatorisk status, det er bare slik folk har valgt å fordele seg av praktiske grunner på grunnlag av studieprogram og fagprofil. Dette utkastet går derfor noe langt i å beskrive denne uformelle inndelingen som om det var et formelt organisatorisk faktum.

Med dette i tankene er det ikke åpenbart hvorfor det er sju fagmiljøer som blir beskrevet. Nordisk språkvitenskap og NOAS har hver sine årsenheter, 40-grupper, bachelor-spesialiseringer og master-studieretninger, akkurat på lik linje med nordisk litteratur og RETKOM. Men i dette utkastet blir nordisk språkvitenskap og NOAS like fullt oppført som ett «fagområde» kalt «NORSPRÅK», som etter tabellen *Personalressurser* da blir det største fagområdet på instituttet, større enn f.eks. RETKOM og NORRKELT lagt sammen. Jeg har tidligere spurt ledelsen hvorfor utregningene som ligger til grunn for stillingsplanen, ikke skiller mellom nordisk språkvitenskap og NOAS, og da har jeg fått til svar at ledelsen har delt de fast vitenskapelig ansatte inn etter hvem som har UK-ansvar på instituttet for øyeblikket. Men det står det ingenting om i dette utkastet, og det må sies å være et noe tilfeldig grunnlag å dele instituttet opp i fagmiljøer på, spesielt med tanke på at det er svært uklart hvorfor nordisk språkvitenskap og NOAS nå har én felles UK.

Denne inndelingen gjør for eksempel også at studiepoengproduksjon og antall mastergrader i de to studieretningene nordisk språkvitenskap og NOAS blir talt sammen i tabellen kalt *Resultater*. Men det er vanskelig å forstå grunnen til det når de samme tallene for studieretningene nordisk litteratur og RETKOM blir oppført separat. Det hadde gjort det lettere å forstå grunnlaget for de planlagte stillingene til nordisk språkvitenskap og NOAS (stilling 11 og 12) dersom situasjonsbeskrivelsen gjorde det tydeligere hvilke ressurser og resultater de to fagområdene har hver for seg.

Tabellen *Personalressurser* har en kolonne for «Ønsket dimensjonering om 10 år» for hvert fagområde. Meg bekjent er ikke dette noe som instituttet eller styret har

diskutert, så jeg lurer på hvor disse tallene kommer fra, og *hvem* det er som «ønsker» dette?

Under *Vurdering av resultater fra forrige stillingsplan* heter det at de delte stillingene fra forrige stillingsplan er «delt mellom forskjellige fagmiljøer og i ulike andeler». Det er strengt tatt ikke riktig, for i forrige stillingsplan var det et bevisst valg at det ikke skulle spesifiseres på noen måte hvordan stillingene skulle deles mellom fagmiljøene. Det ble til og med argumentert av forrige ledelse i arbeidet med stillingsplanen at styret stod fritt til å vektlegge ett enkelt fagmiljø i utlysningstekstene for disse stillingene, siden stillingsplanen ikke eksplisitt skrev at stillinger skulle deles likt mellom fagmiljøene.

Det er snarere nåværende ledelse som har valgt å telle disse stillingene som om de var likt fordelt mellom fagmiljøer, der fagmiljøene får 50 % hver for stillinger delt mellom to fagmiljøer, og 33 % hver for stillinger delt mellom tre fagmiljøer, uavhengig av om dette svarer til realitetene eller ei. Det er svært uheldig, for det fører til at enkelte fagmiljøer blir oppført med flere personalressurser enn de i realiteten har, siden de blir oppført med f.eks. 50 % av en stilling der alle ressursene i praksis blir brukt i et annet fagmiljø.

Disse delte stillingene skaper utfordringer for hvordan man skal «telle» antall personer i hvert fagmiljø, men noe av intensjonen bak de uspesifiserte delte stillingene var vel nettopp at instituttet skulle slutte å dele inn folk i fagmiljøer på denne måten. Siden dette formålet ikke har blitt nådd, ville det heller være bedre å telle de uspesifiserte delte stillingene i en egen kategori, slik det nettopp ble gjort i notatet for ILNS interne organisering fra oktober 2020.

4 Økonomiske forutsetninger

I dette avsnittet legges det frem et prinsipp om at «De fagmiljøene som har planlagte avganger, vil bli prioritert i stillingsplanen». Det er med andre ord de fagmiljøene som mister ansatte i faste stillinger, som skal prioriteres. Men da burde vel de fagmiljøene prioriteres høyest som uventet allerede har mistet fast vitenskapelig ansatte (FVA) i perioden mellom fullføringen av forrige stillingsplan og utarbeidelsen av denne stillingsplanen? Det var fire FVA som forsvant i 2020:

1. Minna Lehtonen (Flerspråkliget)
2. Ida Larsson (Nordisk språkvitenskap)
3. Jan Svennevig (RETKOM)
4. Janne Bondi Johannessen (Tekstlaben)

Stillingen i flerspråklighet ble erstattet allerede i forrige stillingsplan ved at en tolvte stilling ble lagt til i 2020. Dette skjedde ikke med de andre tre stillingene.

I dette utkastet til ny stillingsplan er det foreslått tre stillinger til RETKOM, blant annet to av de første fem stillingene. Det må derfor sies at RETKOM har blitt prioritert i stillingsplanen. Siden stillinger uten undervisningsplikt ikke er inkludert i denne stillingsplanen, blir ikke stillinger på tekstlaben behandlet her. Den stillingen som da står igjen, er stillingen i nordisk språkvitenskap. Etter prinsippet som ligger til grunn for utkastet, burde da en slik stilling bli prioritert. Men her er en slik stilling lagt helt sist i stillingsplanen, og bare som en stilling som «eventuelt» kan gå til nordisk språkvitenskap. Med mindre det er meningen at fagområdet nordisk språkvitenskap skal ha færre FVA i kommende periode enn vi hadde i forrige periode, burde en stilling i dette faget prioriteres høyere enn å legges til sist som en «eventuelt»-stilling.

5 Strategisk begrunnelse for stillingene

For de foreslåtte stillingene er det uklart hva som er ment med parentesene bak hvert stillingsnummer. For de fleste stillingene viser navnene i parentes til de såkalte «fagmiljøene» som utkastet tidligere har presentert. Men for stilling 1 er parentesen navnet på en studieretning på mastergraden i nordiske studier, for stilling 7 navnet på en spesialisering på en studieretning i norrøne og keltiske studier, og for stilling 11 og 12 navnet på en aggregering av to fagområder.

Jeg foreslår at navnene heller bare representerer den fagdisiplinen som stillingen skal lyses ut i. Dette gjelder særlig stilling 2 og 5, der jeg mener det hadde vært bedre å lyse ut stillingene i «tekstvitenskap» i stedet for «retorikk og språklig kommunikasjon med forsknings- og undervisningskompetanse i tekstvitenskap». Hvis stillingene er i tekstvitenskap, ser jeg ingen spesiell grunn til stillingene skal lyses ut med navnet på fagområdet på instituttet. Skulle det ha vært en fast praksis, måtte stilling 7 i så fall lyses ut i «norrøn og keltisk filologi med forsknings- og undervisningskompetanse i norrøn filologi».

Under *Vurdering av resultater fra forrige stillingsplan* tidligere i utkastet pekes det på de uheldige sidene ved alle de delte stillingene i forrige stillingsplan, og «[d]en nye stillingsplanen inneholder derfor færre stillinger der deling er aktuelt». Skal en stilling deles mellom to (eller flere) fagmiljøer, bør i det minste to betingelser tilfredsstilles:

1. Det er en god faglig begrunnelse for delingen.
2. Det er bred enighet i de berørte fagmiljøene om delingen.

I dette utkastet foreslås det to stillinger delt mellom flere fagmiljøer (stilling 8 og 11), men for begge stillingene er ingen av de to betingelsene tilfredsstilt. Det kommer jeg tilbake til.

5.1 Stilling 1 (Litteraturformidling)

Jeg forstår ikke hva som er ment med at master-studieretningen «også tar opp studenter fra allmenn litteraturvitenskap på ILOS». Ethvert masterprogram tar vel opp hvilke studenter som helst som oppfyller kvalifikasjonskravene, uansett hvor de kommer fra. Siden studenter med bakgrunn fra allmenn litteraturvitenskap ved andre universiteter vel ikke stiller noe annerledes enn studenter fra ILOS, ser jeg ingen grunn til å fremheve dette.

Videre står det at «[d]en som tilsettes, vil få hovedansvar for studieretningen». Jeg synes ikke vi skal starte en praksis med å ilegge FVA ansvar for studieprogrammer gjennom stillingsbeskrivelsene. Se videre nedenfor.

5.2 Stilling 2 (Retorikk og språklig kommunikasjon)

Her står det at «den som tilsettes, vil få hovedansvar for BA-programmet i klarspråk». Men på vårt institutt er det vel ingen FVA som er pålagt noe «ansvar» for studieprogrammene. Det overordnede ansvaret for studieprogrammene er det vel studieadministrasjonen på ILN og HF som har, og eventuelle spørsmål og endringer tas opp i programrådet, og ellers med fagmiljøene og UK-ene.

Her legges det opp til en ny praksis der en bestemt FVA gjennom stillingsbeskrivelsen skal pålegges et «hovedansvar» for studieprogrammet. Innebærer det da at studieadministrasjonen ikke lenger skal ha dette ansvaret? Vil ikke et slikt ansvar også gå langt utover de 6 % av arbeidstiden som skal brukes på administrasjon? Jeg foreslår at instituttet ikke innfører en ny praksis der programansvar følger med visse vitenskapelige stillinger, og at denne setningen derfor strykes.

Som nevnt ovenfor foreslår jeg at stillingen lyses ut i «tekstvitenskap».

5.3 Stilling 5 (Retorikk og språklig kommunikasjon)

Som nevnt foreslår jeg at stillingen lyses ut i «tekstvitenskap» snarere enn i «retorikk og språklig kommunikasjon med forsknings- og undervisningskompetanse i tekstvitenskap».

5.4 Stilling 6 (Lingvistikk)

Det er en strategisk riktig tilnærming å ansette en datalingvist, både med tanke på forskning og arbeidslivsrelevans for studentene våre. Men det er viktig å ikke definere datalingvistikk for smalt her. Slik det blir formulert i dette utkastet, blir datalingvistikk nærmest synonymt med korpuslingvistikk. Men det er flere andre sider ved datalingvistikk som er sentrale både i forskningen og industrien (og

dermed arbeidslivsrelevansen), som blant annet taleprosessering (talegjenkjenning, kunstig tale) og språkkognitiv modellering (både av tekst og tale). Det er strategisk mest fornuftig å lyse ut stillinger mest mulig åpent innenfor et fagfelt, slik at vi kan tiltrekke oss så mange som mulig av de beste søkerne.

5.5 Stilling 7 (Norrøn filologi)

Det er ikke helt klart hva som er ment med at «[…]kompetanse om norsk kildemateriale vil styrke ILNs undervisning, veiledning og forskning innen norsk språkhistorie i middelalder og eldre tid». Det er ingen automatikk i at kunnskap om norsk kildemateriale gir kunnskap om språkhistorie. Det avhenger både av hva slags kildemateriale det forskes på, og ikke minst hvilke sider av kildematerialet det fokuseres på. Det er i prinsippet ikke noe annet enn forskning på språk som gir kunnskap om språk. Dersom formålet med stilingen er å styrke kompetansen i norrønt språk og eldre språkhistorie, burde det kanskje stå mer eksplisitt at stillingen krever kompetanse i det?

5.6 Stilling 8 (Flerspråklighet / Nordisk språk / Nordisk litteratur)

Denne stillingen er foreslått delt mellom tre-fire fagmiljøer (avhengig av hva som er ment med «Nordisk språk» her). Men stillingen synes å være basert utelukkende på et forslag fra nordisk litteratur. Det blir ikke nevnt, hverken i forslaget eller i utkastet, at dette er diskutert med de andre fagmiljøene. Det burde være en minimumsbetingelse at et forslag om en delt stilling har bred støtte i de aktuelle fagmiljøene, men i dette tilfellet er det ikke klart om de andre fagmiljøene i det hele tatt har vært klar over at et slikt forslag har blitt fremmet.

Det blir ikke nevnt konkret hvordan et slikt nytt fagfelt skal integreres i de aktuelle studieprogrammene. Er det for eksempel meningen at nordisk språkvitenskap nå skal ha undervisning om nordsamisk grammatikk og språkhistorie? Skal undervisning om nordsamisk språk og litteratur integreres i hvert enkelt emne i nordiskprogrammet, eller skal det opprettes egne emner om nordsamisk? Hva vet vi i så fall om studentgrunnlaget for emner i nordsamisk? Utkastet skriver at undervisning og forskning i nordsamisk er noe som «stadig blir etterlyst av våre studenter». Det er mulig at dette er tilfellet på nordisk litteratur, men på nordisk språkvitenskap har jeg aldri hørt en student etterlyse undervisning i samisk. Hvis et slikt tilbud opprettes, hvordan skal man få plass til dette i et nordiskprogram som allerede er maksimalt presset på innhold? Er det da stoff som i dag blir undervist på nordiskprogrammet som skal ut? Det er vanskelig å støtte et forslag om å opprette en stilling i et helt nytt fagfelt når det ikke foreligger

noen konkrete planer om hvordan dette fagfeltet skal integreres i eksisterende studieprogrammer og fagmiljøer.

Også når det gjelder selve stillingen, er det lite konkrete planer annet enn at det skal være en førsteamanuensisstilling i «nordsamisk språk og litteratur». Siden forskere oftest spesialiserer seg innenfor enten litteratur eller språk, er det uklart hvilket fokus som er mest ønskelig her, og det gjør det også utfordrende å dele en slik stilling mellom ett litteraturmiljø og tre språkmiljøer. Hvis den aktuelle personen primært er en litteraturforsker, skal denne likevel ha 75 % av undervisningen og stillingen sin i de tre språkmiljøene? Eller er det tanken at personen primært skal være en språkforsker, siden forslaget er at stillingen skal være delt med tre språkfag? Hva vet vi om den potensielle søkermassen på førstestillinger i samisk språk OG litteratur?

Det er relevant å påpeke her at UiO tidligere har hatt professorater i både samisk og finsk-ugrisk, men at disse fagene ble nedlagt fordi departmentet ville samle denne faglige kompetansen i Nord-Norge, dvs. på universitetet i Tromsø og den samiske høyskolen i Kautokeino. Departementet vil neppe involvere seg i slikt i dag, men har ledelsen diskutert dette forslaget med de institusjonene som i dag forvalter forskning og undervisning i samisk? Hvis det ikke er tilfellet, er vi sikre på at en gjenopprettelse av dette fagfeltet i Oslo ikke vil skape unødige bølger i det samiske miljøet i Nord-Norge? Vi må for all del unngå at vi får det nåværende samiske fagmiljøet i Norge *mot* oss.

I teorien er jeg veldig positiv til en satsning på samisk språk og litteratur. Det største universitetet i Norge burde ha forskningskompetanse på språket til en av de opprinnelige befolkningsgruppene i landet. Men det ble altså bestemt av departmentet for en generasjon siden at UiO ikke skulle ha det, og da bør ikke ILN uten videre gjenopprette det uten å konferere med de institusjonene som i dag forvalter dette ansvaret. Det er også uklart hva slags fagprofil som er ønsket for denne stillingen, hvordan samisk skal integreres i de eksisterende studieprogrammene, og hvordan stillingen i praksis skal deles mellom flere fagmiljøer (som ellers ikke synes å ha vært involvert i denne prosessen). Det nødvendige forarbeidet og planleggingen for å opprette en stilling i samisk synes med andre ord ikke å ha vært gjort. Av den grunn foreslår jeg at denne stillingen strykes fra stillingsplanen i denne omgang, og vil anbefale at instituttet (i samråd med fakultetet og de relevante institusjonene i Nord-Norge) gjennomfører et godt utarbeidet forslag om en slik stilling for neste stillingsplan. For kommende stillingsplan kunne det heller vurderes å ansette noen som professor II i samisk språk og litteratur. Da kan vi danne oss noen nyttige erfaringer om hvordan et slikt fagfelt kan inngå i våre nåværende studieprogrammer, før vi tar skrittet helt ut og ansetter en førsteamanuensis.

5.7 Stilling 9 (Retorikk og språklig kommunikasjon)

Denne stillingen i «samtaleanalyse med vekt på digital kommunikasjon» synes å være en kombinasjon av to separate forslag til stillinger: ett forslag fra forskergruppen i samtaleanalyse og interaksjonell lingvistikk om en stilling i samtaleanalyse, og ett forslag fra MultiLing om en stilling i digital kommunikasjon. Vi har dårlige erfaringer med at ledelsen konstruerer slike kombi-stillinger som ingen har foreslått, og jeg er av den grunn skeptisk til forslaget.

Det er videre uklart om det er behov og studentgrunnlag for en ny stilling i samtaleanalyse på RETKOM. Utkastet skriver her at «det er behov for undervisnings- og veiledningskapasitet på dette fagområdet», men etter det jeg har fått høre, er det i dag ingen ressursmangel i denne disiplinen på RETKOM. På hvilken måte er det da likevel et slikt «undervisningsbehov» i samtaleanalyse på RETKOM? Innebærer forslaget en strategi om å kraftig utvide denne fagdisiplinen med mange nye emner?

Forslaget fra den nevnte forskergruppen begrunner behovet for en slik stilling med at det må være mer enn én FVA i disiplinen samtaleanalyse i tilfelle vår nåværende FVA blir syk eller frikjøpt. Men vi har ingen tradisjon for en praksis der det må være minst to FVA på hver fagdisiplin i tilfelle den ene faller fra. I så fall må vi også ansette flere personer i både runologi og keltologi, to fagdisipliner som i dag bare har én FVA hver.

5.8 Stilling 11 (Nordisk språk)

Dette er foreslått som en stilling i «nordisk språk med vekt på norsk som andrespråk (NOAS)», en formulering som vanskelig kan tolkes som noe annet enn at stillingen skal deles mellom nordisk språkvitenskap og NOAS. Men det står ingenting i utkastet om hvordan en skal forstå en deling som har «vekt» på det ene fagområdet. Skal fordelingen da være 75/25, for eksempel?

Selv om stillingen er foreslått delt, er det andre fagområdet stillingen er foreslått delt med, ikke nevnt med ett ord. Heller ikke i innspillet som dette forslaget bygger på, er nordisk språkvitenskap nevnt. Det er med andre ord ingen faglig begrunnelse for hvorfor stillingen skal deles med nordisk språkvitenskap, og forslaget om denne stillingen kom utelukkende fra NOAS-fagmiljøet. Som nevnt tidligere bør det være to minimumsbetingelser for delte stillinger at det foreligger både en god faglig begrunnelse for delingen og en bred enighet i de aktuelle fagområdene om delingen. Siden ingen av disse to betingelsene er tilfredsstilt her, foreslår jeg at stillingen lyses ut som «førsteamanuensis i norsk som andrespråk (NOAS)».

5.9 Stilling 12 (Nordisk språk)

Jeg støtter den foreslåtte presiseringen om at det skal kreves forsknings- og undervisningskomeptanse i *norsk* språkvitenskap. Navnet på fagområdet er da også egentlig «Nordisk, særlig norsk, språkvitenskap», men frasen «særlig norsk» har på mystisk vis nærmest forsvunnet helt de siste årene. En prioritering av norsk er riktig, for nesten alle våre studenter er norske, våre emner handler i hovedsak om norsk språk, nesten alle masterstudentene våre skriver om norsk språk i masteroppgavene sine, og ikke minst er faget sentralt i utdanningen av norsklærere i skolen.

Gitt denne presiseringen er det ikke klart hva som er ment med at stillingen skal ha «særlig ansvar for lektorutdanningen og det norske språkets plass i skolen» og «en innretning som er særlig relevant for lektorstudentene». Innspillet som dette forslaget bygger på, skriver heller ingenting slikt. I det innspillet påpekes det at kjerneområdene i universitetsfaget nordisk språkvitenskap er de samme områdene som dagens læreplan skriver at elevene skal få kunnskap om (grammatikk, språkhistorie og talemålsvariasjon). Når det også ble foreslått av fagmiljøet at stillingen burde lyses ut åpent innenfor disse kjerneområdene, hva er da ment med formuleringen her at stillingen skal ha «en innretning som er særlig relevant for lektorstudentene»? Da er det vel implisitt at kjerneområdene i faget er «mindre relevante» i lektorutdanningen, til tross for at de svarer til læreplanen i norsk. Med mindre ledelsen kan presisere hva slags faglig innretning som skal være mer relevant enn fagets kjerneområder, foreslår jeg at denne formuleringen strykes.

Når det gjelder formuleringen «særlig ansvar for lektorutdanningen», viser jeg til bemerkningene tidligere i dette dokumentet i avsnitt 5.2, der det påpekes at FVA ikke har, og ikke bør få, noe spesielt «ansvar» for studieprogrammene. I dette tilfellet blir det særlig uklart, siden ansvaret for lektorutdanningen uansett ikke ligger hos oss, men hos ILS (institutt for lærerutdanning og skoleforskning) på UV (det utdanningsvitenskapelige fakultet). Hva slags «særlig ansvar» er det da denne stillingen skal ha, og har dette blitt diskutert med ILS? Både fordi FVA ikke bør pålegges noe «særlig ansvar» for studieprogrammer, og fordi det ikke konkretiseres på noen måte hva som er ment å være innholdet i dette ansvaret, foreslår jeg at denne formuleringen strykes.

Når det gjelder resten av denne setningen, vet jeg ikke hva som er ment med at personen i denne stillingen skal ha «særlig ansvar for … det norske språkets plass i skolen». En FVA på ILN kan av naturlige grunner ikke ha noe ansvar for det norske språket i en annen utdanningsinstitusjon. Hele frasen «særlig ansvar for lektorutdanningen og det norske språkets plass i skolen» bør derfor strykes.

Jeg forstår intensjonen med å inkludere formuleringer som understreker betydningen og viktigheten av lærerutdanningen i nordisk språkvitenskap, men

det kan gjøres på andre måter enn gjennom uspesifikke fraser om «ansvar» og «relevans» for lektorutdanningen. Den fremste grunnen til det er at det vil være svært vanskelig for en sakkyndig komité å tolke hva som er ment med slike formuleringer, og hvordan en da skal vurdere søkere opp mot dem.

Jeg vil foreslå alternative måter å få dette frem på. Presiseringen om *norsk* språkvitenskap kan lett koples opp mot lektorutdanningen i skolen, noe som ikke er gjort i utkastet. Men det er en naturlig sammenheng mellom denne presiseringen og det faktum at faget i skolen er *norsk*. I tillegg bør det fremheves at de kjerneområdene som stillingen lyses ut i, er de samme områdene som læreplanen skriver at elevene skal få kunnskap om. Her viser jeg til det opprinnelige innspillet fra fagmiljøet.

I dette utkastet settes et forslag om en stilling i nordisk språkvitenskap opp mot en stilling i norrøn filologi. Våre to fagmiljøer ønsker ikke å «kjempe» mot hverandre for å få denne stillingen. Jeg har snakket med de FVA i norrøn filologi, og jeg har forstått det slik at vi er enige om at denne stillingen bør gå til nordisk språkvitenskap. En mulig pragmatisk løsning som kan tilfredsstille begge fagmiljøer, er om det kom inn en formulering i utlysningsteksten som sa at en søker med undervisningskompetanse i norrøn grammatikk og eldre norsk språkhistorie på en eller annen måte vil få en prioritet fremfor andre søkere, slik at den som ansettes, også kan brukes i undervisningen på norrøn filologi.

I denne sammenhengen er det relevant å peke på at en slik kopling mellom disse to fagmiljøene har vært foreslått før, uten at det har blitt gjennomført. I stillingsplanen for 2014–2016 ble dette vedtatt:

> Videre bør ansettelsene [i nordisk språkvitenskap] ses i forhold til undervisningsbehov innenfor norrønt på feltet middelalderstudier.

Men når utlysningstekstene ble skrevet, kom dette momentet ikke med. For stillingsplanen 2017–2022 kom det inn forslag fra disse to fagmiljøene om en delt stilling i eldre nordisk språkhistorie. Men når det kom til stykket, ble dette redusert til en ubetydelig del i en større kombi-stilling som ledelsen konstruerte basert på andre stillingsforslag.

Til slutt et par merknader til noen formuleringer. Det er helt riktig og godt poengtert at «[h]ele samfunnet er avhengig av kunnskap om norsk språk for å skrive godt og klart», men en språkviter kan lett lese dette som at språkkunnskap reduseres til et middel for skriftlig tekstproduksjon. Det burde derfor komme med at kunnskap om språk også er viktig av andre grunner. Ellers brukes termene «nordisk språk» og «nordisk språkvitenskap» om hverandre i dette forslaget til stilling. Her burde det stå konsekvent «nordisk språkvitenskap».

6 Rangering av stillingene

Utkastet sier lite om hvilke kriterier som ligger til grunn for rangeringen av stillingene. Bare under *Økonomiske forutsetninger* kommer det frem to kriterier:

1. «For å opprettholde dagens studietilbud har utregninger av ressursbehovet til de ulike fagmiljøene vært en tungtveiende faktor for den kommende stillingsplanen»

2. «De fagmiljøene som har planlagte avganger, vil bli prioritert i stillingsplanen»

Trass i punkt 1 foreslår utkastet å lyse ut stillinger i fagdisipliner vi i dag overhodet ikke har et studietilbud i (stilling 6 og 8) fremfor stillinger i disipliner der ressursbehovet i undervisningen for tiden er prekær (stilling 11 og 12). Og som allerede nevnt i avsnitt 4 burde kriteriet i punkt 2 medføre en høy prioritering av en ansettelse i nordisk språkvitenskap, siden vi i 2020 hadde en uventet avgang av en FVA som ikke ble erstattet i forrige stillingsplan. Likevel er en slik stilling lagt helt sist i dette utkastet.

Man legger merke til at de første fem stillingene i utkastet er gitt til tekst- og litteraturvitenskap. Stillinger med en språkvitenskapelig innretning kommer alle i andre rekke. Det kommer ikke klart frem i utkastet hvorfor det skal være slik. Spesielt vanskelig å forstå er dette for stilling 11 og 12. Meg bekjent har ingen fag på instituttet større vikarvirksomhet i undervisningen enn nordisk språkvitenskap og NOAS, og slik har situasjonen vært sammenhengende siden jeg kom hit i 2016. For tiden er dette spesielt merkbart på nordisk språkvitenskap. Som forklart i detalj i innspillet fra dette fagmiljøet, har *mesteparten* av undervisningen i nordisk språkvitenskap den siste tiden blitt foretatt av andre enn de FVA i faget. Det er heller ingen tegn til at dette er i ferd med å snu, hverken for nordisk språkvitenskap eller NOAS. I sommer ble det således lyst ut enda en vikarstilling i nordisk språk (først og fremst til nordisk språkvitenskap), og den nye vikaren i lingvistikk har blitt satt til å undervise på NOAS. Selv om det er riktig at en må planlegge fremover i tid og sørge for at planlagte avganger blir erstattet, vitner utstrakt vikarbruk om at behovet for ansettelser eksisterer allerede i dag. Det er derfor vanskelig å forstå hvorfor disse to stillingene har blitt prioritert så lavt når andre fag med langt mindre vikarbruk blir prioritert høyere.

Med vennlig hilsen

Sverre Stausland Johnsen — professor i nordisk språkvitenskap